

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.
 „ 1/2 „ 1 „ 60 „
 „ 1/4 „ — 90 „

IN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.
 „ 1/2 „ 3 „

—o—

Numeri singuratici se vënd
 In Cluj cu 5 fileri, într'alte
 locuri cu 6 fileri.

Răvășul

INSERTIUNILE

se plătesc după mări-
 mea locului ce ocupă;
 fiecare cm. □ costă o-
 dată 10 fil., de 2 ori
 8 fil., de 3 și mai multe
 ori 6 fileri.

—o—

ADRESA:

„RĂVAȘUL“
 CLUJ, — KOLOZSVÁR
 6. JÓKAI-UTCZA 6.

Editor și redactor resp.: PETRU P. BARIȚIU

Apare în fiecare Sâmbătă

Intemeietorul foi: Dr. E. DĂIANU

Cuprinsul Nrului 52—53.

1. Pace și bunăvoire, de Dr. E. Dăianu.
2. Despre discuții de N. Iorga.
3. »El este Domnul« de Dr. O. Prohászka.
4. Crestături. (Sem. din Blaj — »Cuv. Adev.«)
5. De sărbători. (Probleme și cărți actuale.)
6. Intruparea cuvântului, de Dr. I. Florian.
7. Cugetări de Crăciun. de Simion Gocan.
8. De sărbători — la Crăciun, de I. Ciocărlan.
9. De ce-i O. Goga »poetul nostru«? de S. C. Dan.

Știri, Cărți nouă și reviste, ilustratii, etc.

Pace și bunăvoire.

»Prunc s'au născut nouă Fiul... și se chiamă numele lui Inger de mare sfat, sfetnic minunat, Dumnezeu tare biruitor Domn păcii, Părinte veacului ce va să fie, că voui aduce pace peste Domni și sănătate lui. Și mare va fi stăpânirea lui, și păcii lui nu va fi hotar...« **Isaia** prorocul, c. 9. v. 6, 7.

Pare că nici o descriere despre Mântuitorul lumii nu l-se potrivește așa de bine, ca aceasta, alui Isaia Prorocul, făcută înainte prin vedenia sa de profet. S'a născut Fiul lui D-zeu, ca să ne fie Inger povățuitor, de mare sfat, Sfetnic minunat în toate împrejurările și tainele vieții. Dar el, Părintele veacului, ce va să fie, — veacul nostru — nu era să fie un împărat rășboinic, deși stăpânitor cu mare biruință, ci Domn Păcii, domn al muncii rodnice, producătoare într'o stare de pace, nu de rășboiu, pacea dreptății lui, care nu va avea hotar în timp și loc...

Când cetim aceste cuvinte a înainte vazătorului, ne întoarcem privirea ochilor sufletești prin cele 19 veacuri înderept, și oprindu-ne cu sufletul lângă Vifleim simțim toată dulceața acelei nopți line, în care resărea steaua dela Răsărit de-asupra peșterii celei părăsitate, între ruinele cetății împăratului David, și ne închinăm cu drag pruncului Dumnezeiesc, care se ivește ca un boboc pe pomul vieții vecinice, ca să rodească nouă roada mântuirii.

»S'a făcut în pace locul lui și lăcașul lui în Sion« — cum zice psalmistul Și pace se face în inima noastră și lăcașul sufletului nostru se găsește în Sion, unde resună cântece pacinice de preamărire și rugi se înalță pentru toți și pentru toate, pentru pacea de sus, pentru pacea a toată lumea, și eară și eară cu pace Domnului noi ne rugăm... Și în pornirea aceasta curată a sufletelor pare că auzim aievea, auzim bine, glasurile arginții, armonioase, ce se revarsă ca un zumzet de albine vara, glasuri din care deslușim aceasta bunăvestire: »Mărire întru cei de sus, lui Dumnezeu și pe pământ pace și între oameni bunăvoire«.

Așa este în lăuntru Sionului nostru, așa e în lăcașul Domnului, lângă altarul lui; ca și în peștera cea ce s'a luminat de steaua minunată din afară și de razele Soarelui dreptății, de »răsăritul cel de sus« din lăuntru. Așa este la marginea orașelului. În lăuntru Vi-

fleimului înse, pe strade și prin case e sgomot nădușit, și larmă și îmbulzeală. Porunca împăratului a adus aci mulțime de oameni străini ori înștrăinați, ca să se scrie. Faptul singur al conscrierii e destul de neliniștitor pentru ei. Cine știe ce va urma și după asta? Poate se va pune vr'o dare nouă, poate se pornește vr'un rășboiu... S'a auzit de un împărat nou, care va izbăvi pe Jidovi din jugul Romanilor, și se așteaptă zi de zi sosirea lui cu armată mare...

D'apoi îmbulzala aceasta de oameni, îngrămădirea de cară și dobitoace, de asini și cămile! E o adevărată tabără acest mic orașel. Și cei ce dorm numai se chinuesc, dar cei mai mulți sunt trezi și cuprinși mai cu una mai cu alta în marea îmbulzire, în care au ajuns, și cei de acasă și cei veniți de aiea. —

În sgomot ne găsec și pe noi sfințele sărbători, sgomot de popoare și sgomot de patimi. În biserici e praznic mare și sfânt. Oftate adânci se ridică cu fumul de tămâie. Veselie senină se revarsă pe ritmul acelui imn, care preamărește Nașterea Domnului. Dar atară, în sate și în orașe pe o formă, e sgomot și neliniște neobicinuită. Veștile ce se lătesc ca fulgerul măresc nederirile și ațită turburarea. De abia s'au desmințit scorniturile despre revoluția valachă iscodită pe hârtie, tocmai în preajma sărbătorilor. Încă nu s'au retras păzitorii ordinii la posturile lor, cari puteau binișor să nu le părăsească. Și iată că vin vești cu adevărat anarchice, când dintr'o parte, când din alta, de pe șesul întins al Ungariei.

Să nu ne neliniștească însă aceste fapte urite, pe cari nici cei ce le folosesc nu le pot aproba. Ci noi să rămânem la ale noastre în pace. Avem destul de muncit în ogorul nostru greu înțâlenit; să ne întărim sufletește și trupește, ca să biruim munca culturală ce ne așteaptă și să ascultăm glasul bisericii, care este glasul chemării lui D-zeu, ce ne îndeamnă la pace și la munca păcii.

Pace cu D-zeu, pace cu noi înșine și pace cu deapropapele. Destule patimi ne rod pe noi înșine. Destule desbinări, certe, pizmuri și pofte neiertate turbură traiul frățesc și cinstit al nostru. Acestea să le învingem, în duhul blândețelor și al dreptății. Că până nu va fi pace, nu vom putea isprăvi nimic de samă pentru biserica și neamul nostru. Dacă însă ne vom înțelege frățeste și D-zeu ne va binecuvânta și vom câștiga și pacea cu D-zeu, care ne va da liniștea sufletului, fericirea lui.

Aceste sentimente să le lucrăm în sfințele sărbători întru inimile noastre, atunci cu adevărat Nașterea lui Christos ne va fi nouă de folos.

Dr. E. Dăianu.

Păstorii nostri.

Despre discuții.

Și în România și în afară de dânsa poporul nostru — înțeleg: clasele culte — are o mare aplecare către discuții, cu și fără scop, cu și fără rost. Cât loc se cuprinde cu ele în ziarele și revistele noastre, care ar putea da în schimb lucruri cu mult mai frumoase și mai folositoare! Discuția se începe pe te miri ce și poate urma până la nesfârșit.

E bine deci să amintim în ce condiții o discuție e îndreptățită și în ce hotare trebuie închisă.

Ești dator a începe o discuție, neprovocat, când ai înaintea ta un păcat dovedit, o greșeală molipsitoare ori un om netrebnic, cari trebuie demascați. Dar numai atunci.

Ești dator a începe o discuție, la care ești provocat, când ai înaintea ta un om cinstit, un om cu încredere și o idee. Chiar cu un om necinstit și un necuviincios trebuie să discuți, când el a scornit și răspândește o minciună, care atinge onoarea ta. Aceasta vei face-o însă numai odată, scurt și cu probe, care nu se pot resturna.

Recunoașterea unei greșeli nu scade pe nimeni în ochii nimenuia. Stăruința în ea arată un om vanitos și mărginit.

Discuția se încheie, când ai spus tot ce aveai de spus, nu când a înțeles adversarul. Nu trebuie să te aștepti nici odată la retractări din partea lui. Nu trebuie să te gândești la ce poate zice publicul, despre care în întregimea și adâncimea lui nu poți avea nici odată o idee deplină.

La insulte să nu respunzi. Când grija onoarei tale te face să iei condeiul în mână, răspunde cu fapte, nu la formă și nu la persoana care a insultat.

Un om desonorat nu e acela, care la o ofensă mică n'a răspuns cu o ofensă mai mare, ci acela care nu poate da nici un răspuns mulțămitor într'o chestie, care atinge onoarea sa.

Toți ceilalți învinși într'o discuție cinstită datoresc recunoștință celui, care i-a învins.

N. Iorga.

»El este Domnul«.

— Conferențe pentru inteligenți. —

De Dr. Ottocar Prohászka.

Dacă simțul religios este, cum zice Chamberlain, un curent adânc al vieții omeneste, să nu lăsăm puterea aceasta străveche în părăginire, ci să o dezvoltăm în noi înșine întru virtute și viață. Cu tăria logicii și cu dorul fericirii ce'l simțim în inimă, să curățim din calea acestui sublim curent toate piedecile și să alcătuim în noi înșine pe om, așa cum D-zeu l'a gândit.

»Renașterea« să laudă că ea a scos din pulberea uitării lumea clasică cu idealul altii le clasic. Pe noi idealul acesta n'are decât multă în fața lui noi mărturisim și curăție, s'apropie nostru este Isus Hristos și din turte... vi-l pun înaintea Butna și întărate din nou pe bizantin al din Archiud și cum au apucat să se vârstă de 31

Pe fața lui Christos în stilul bizantin se vede exprimată maiestatea și demnitatea; inscripția acestui chip constă din două cuvinte: »Dominus Rex«.

Pe chipul acesta a lui Christos se reflectează două idei. Întâiu: cât e de mare D-zeu Domnul și cât de mic este omul, robul lui. A doua: cât de suverană este voința lui și cât de absolută și umilită trebuie să fie slujba omului.

1. »El este Domnul!« zice s. scriptură. Cine a simțit mai adânc această idee, decât Christos și cine a exprimat maiestatea riguroasă a puterii lui D-zeu, mai viu decât în acest chip bizantin a lui Christos. Fața aceasta pare-că e de pe muntele ispitirii, unde satana i-a arătat într-o vedenie, toată lumea și i-a oferit lui toată mărirea ei, zicând: »Toate aceste ți-le dau ție, dacă înghenunchind te vei închina mie«. Genunchiul lui Christos însă nu s'a plecat. Un suflet, pe a cărui față se reoglindează nemărginirea și mărirea lui D-zeu nu se poate închina înaintea strălucirii acestei lumi. Fața aceasta a lui Christos s'a format în focul rugăciunii, când s'a rugat pe munte. Fața aceasta a lui Christos s'a scaldat în marea nemărginirii, când privirea i-s'a cufundat în ceriul instelat. Pe aceasta față umbrează seriozitatea vecinicii, care inspiră adorațiune. Sufletul lui Christos a știut adora pe D-zeu, adecă acea putere, care toate le întrece, acea putere nefermărită, care cu nește picuri sapă, și cu nește icuri mărunte de ghiță despice stâncile, care munți îi duce în mare în formă de năsip, și uscatul îl adâncește întrufundime de mare. Sufletul lui Christos a adorat pe D-zeu, aceasta festivală putere de Dumineca, care lucrează fără șgomot, care e liniștită ca deșertul, fioroasă ca o criptă, nemișcată ca piscul stâncilor din mare și care totuș toate le macină. Babilonul îl cufundă în morcirlă, cetatea Ninivenilor o acopere cu nisipuri, pe Faraoni îi sacă întru mumii; din palate face grămezi de ruine, din fier face pulbere de rugină, din purpur face sdrențe și din granit țărină

Și nu se opintește, ci numai se joacă și zimbește.

Dar zimbetul lui este îngrozitor pentru noi și noi instinctiv ne proșternem spre închinăciune. Auzim cuvântul profetului: »voinții lui cine se va împotrivi?!« Și pe fața lui Christos se reoglindește maiestatic voința acea nefermărită, puternică, înaintea căreia căzând în genunchi și el a murmurat: »Părinte, dacă e cu pntință să treacă dela minepăharul acesta, dar nu voia mea, ci voia ta să fie«. Și nouă ne vestește acelaș lucru: adorați pe nemărginitul D-zeu, închinăți-vă lui. Voința lui e cheia vieții, a legii, a nisuiții și a oportuniții; dacă abstragem dela aceasta voință, Domnul e neînțeleș și fără rost.

(Va urma.)

Trad. Dr. E. Dăianu.

Crestături.

— »Un colț tainic în Seminarul, la care-i ziceți capela, unde se varsă atâtea lacrimi de însufletire... — se cetește în »Unirea« nr. 51. E vorba de pornirea clericilor noștri de a scoate la lumină românească un volum de predici pentru misiuni — pentru care au dat apel în toate părțile, acum în timpul acesta nepotrivit, ori tocmai potrivit, când chestiunea misiunilor s'a pus sub semnul întrebării (?) de nedumeritul f. ate Hubic. Înțelegem aceasta pornire nobilă și-i prevedem izbândă peste toate obstacolele întrebărilor. Câtă vreme »colțul tainic«, fără de care seminarul ar deveni el un semn de întrebare (?) va fi tot așa de iubit și căutat, cu inima și cu tainele inimii, pornirea izvorită din inimi va învinge. Și dacă alții nu, apoi traducătorii înșiși vor traduce în faptele vieții cuprinsul acelor predici de misiuni.

Am gustat deunăzi darul acelu »colț tainic« și am simțit tainica înfrățire a sufletelor, cari înțeleg glasul vremilor purtate de D-zeu. Să se știe deci, că se lucrează, încet, în taină, în inimi, ca o înclțire a novelor semănături sufletești — și vom vedea odată secerișul, care va hrăni pe cei flămânzi cu pâinea cuvântului lui Dumnezeu.

— »Cuvântul Adevărului«, o revistă bună bisericăscă, ce apare de două ori pe lună, în Rîmnicul-Vilcei a publicat într'un număr mai din urmă răspunsul Sinodului al României l'a dat Patriarhului din București, când P. S. Sa a reproșat pentru că Sinodul din București a prezidat o întrunire în care s'a tălmăcit și s'a tălmățit ce le fac noștri au fost înțelesurile și seriozitatea un

act ca acesta, ca și care rar se ofere lumii mari prilej a cetii. Ei bine, mărturisim cu tot respectul, că am rămas încurcați. N'am înțeles nimic din cea polologhie de vorbe sfințite în care s'a înșiră vorba după vorbă cu o bizantinică măiestrie, dar nu se spune nimic. Dar absolut nimic. Nu ne mirăm deci, că și bărbații de stat ai României, ca A. D. Holban scrie în »Epoca« astfel:

»Am rămas uimit, când am cetit prin ziare, acel monument de nimicnicime intelectuală, de netăgăduită neștiință a limbei românești și a gramaticii bunului simț, adresat de Sinodul Patriarhului din Fanar. Abstracție făcând de greșelele ordinare de gramatică, de sintaxă și de logică, eu desfid pe ori-ce pământean (care ar avea însă curajul să cetească tot) să-mi spuie și mie ce a înțeles din această polologie bisericească a pisarilor Sinodului nostru«.

Din astfel de »răspunsuri« arhieriei grecești cari sunt sufletul bandelor, ce omoară pe Români din Macedonia vor înțelega de sigur mai mult de cât noi, și nestingheriți de nime își vor continua »apostolia«, așa cum ei o înțeleg, pe grecește.

DE SERBĂTORI.

Probleme de deslegat — Foi noue — După zece ani

— Gratulările de anul nou — Mizerii vechi —

Cărți noue — Religione și știință. —

Renașterea literară.

Anul nou și bobotează tot după crăciun urmează — zice o vorbă veche românească. Nu va fi deci nepotrivit a ne da samă, în aceste luminate zile ale crăciunului, de unele și altele, ce se vădesc în preajma noului an.

Sfîrșim anul 1905 în zodia unor »probleme nedeslegate« puse la discuție de d-l Eugen Brote, problema sărăciei noastre materiale și spirituale. Se constată că suntem *analfabeți* — nu știm ceti, cei mai mulți — și suntem nu numai săraci, ci sărăcim neconținut, pe unele locuri pierdem pământul de sub picioare și ni-l cuceresc limbi străine, cari s'au icuit prin satele noastre. Problema deci pare deslegată: *n'ai carte, n'ai parte*. Dacă vrem să ne îmbogățim trebuie să învățăm; dacă vrem să nu pierdem pământul de sub picioare, trebuie să prindem minte la cap.

De aceea poate — că suntem săraci și *analfabeți* — să vădese de anul nou multime de ziare și foi noue, cel puțin vr'o noue. În Sibiu se va face un mare ziar național edat de »Ateneul român«; în Budapesta, »capitala țării« cum ne asigură fruntașii politice actuale, se pregătește asemenea un mare ziar de zi. »Libertatea« și-a creat în sfârșit și o »foaie interesantă«, iar la Hunedoara i-se adaugă »Bunului Econom« »Tovărășia« harnicului Vasilache Osvadă. În Caransebeș, pe lângă tineră »Renașterea« s'a ivit de curînd »Economia« după care va resări la anul nou »Lucrul«. În Cluj după »Răvașul« săptămânal va eși »Orizontul« lunar, ba se șoptește și de o gazetă zilnică, guvernamentală, de un crițar. În Brașov »Deșteptarea« și-a deșteptat »Dreptatea« ca să aibă cu cine sta de vorbă. »Sămănătorul«, cel senin și darnic, va găsi o concurență — se zice — în »Foaia literară« a d-lui Chendi; la noi și-a aflat un imitator — în chip, nu preareușit — în »Păstorul sufletesc«, care apare în Șimleu, în forma unui »periodic de predici« purtând în frunte chipul vecinului Sămănător al adevărului, pe care un ungur l'a batjocorit cu un *atila*, punându-l să samene dintr'un... cum să-i și zicem? Și peste toate acestea mai vine și acel *Lucafer* blând, alunecând pe o rază, ca să scoată din când în când și o »*Nelușă*«... Nu mai pomenim de »Lumina« lui Șaluzinsky și Kossuth Ferencz, ca să nu ne întunecăm orizontul.

Pornirea aceasta de gazete e simptomatică și produce uimire, nu numai la »Gazeta« diu Brașov, ci pretutindena unde sunt oameni gânditori. Nu vom încerca noi să facem analiza psihologică și politică a lucrului, ci lăsăm altora aceasta problemă de deslegat. Destul să amintim, că se împlinesc tocmai zece ani dela criza »Tribunei« din Sibiu, care a fost începutul crizei în partidul național. Atunci s'a zguduit temelii presei organizate la noi, prin nerespectarea disciplinei. Nu-i mirare deci că fruntașii din capitala țării accentuează în apelul lor atât de des disciplina de partid. Ei îi zic »disciplină rațională de partid«, și acest epiteton ornans își are rațiunea sa, ca toate împodobirile. — Dee D-zeu

ca din bogăția asta de foi să eșim învățați și bogăți — dar nu de experiențe numai. —

Asta nu vrea să fie gratulare de anul nou, pentru că din principiu sunt contrar gratulărilor convenționale. Eu imi rescumpăr felicitările, ca toți bunii Români, pentru muzeul național, ori pentru *biserica cea nouă* din Cluj, care și-a cumpărat loc foarte frumos, dar nu are destui bani, ca să-l plătească. Deci cât mai multe felicitări să rescumpărăm pentru ea, dacă vrem să începem anul nou cu adevărat faptă bună.

Nu trebuie să ne uităm înse și de alte instituțiuni, cari așteaptă să fie chemate la viață. Noi tot vorbim de socialism și socialiști — unii propun frăție de arme cu ei, fără să știe ce fac — dar nu ne ocupăm de miseriile sociale, de adevăratele chestiuni sociale. Notarul public din Cluj, Dr. Gidófalvi István, un om cuminte și uman, într'un articol de anul nou tocmai asupra acestui fel de chestiuni atrage atențiunea. El arată că în fiecare an emigrează dela noi peste 300,000 de oameni în America, și că fiecare emigrant însumă pierderea unui capital (de muncă) în preț de 10 mii cor. Prima mizerie.

El mai spune că numărul copiilor părăsiți crește grozav. Într'un an 25 mii de copii au fost așezați în asilele statului. Câți vor fi rămas pe strade? Dintr'o 1000 de morți la noi tot 3—400 sunt copii sub 5 ani. Aceasta e ca și înghețul de primăvară asupra pomilor înfloriți.

A doua și a treia mizerie.

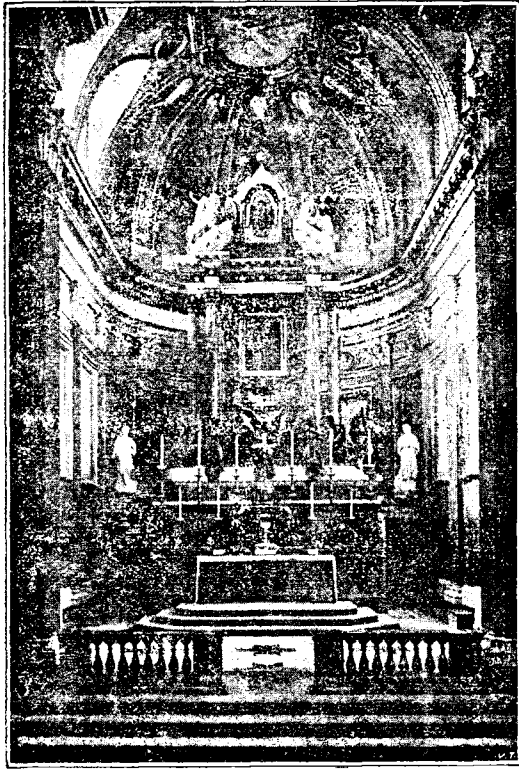
Dar la noi cine se gândește la de acestea? Cine-și bate capul la noi cu soarta copiilor orfani? Dar cu copii părăsiți? Intre cei 25,000 din azilele statului, câți Români vor fi fost? Știm, că toți se cresc în limbă și lege străină. Sunt sate ungurești în jurul Clujului, în cari copii din azile, tot români, sunt trimiși spre creștere. Când sunt mari și vin după carte de botez nu știu o vorbă românească și și-o scot numai ca să treacă la altă lege.

O carte nouă, ce va apărea tocmai de anul nou e menită să deștepte și la noi interes pentru chestii sociale, mai ales pentru creșterea omanilor și a copiilor părăsiți. Cartea aceasta este estra ordinar de interesantă. Ea s'a scris în temniță, de un rob îndreptat; — și se tipărește în Aiud, într'o tipografie în care mai tot robi lucră. Nu e cea dintâiu carte românească tipărită în Aiud, dar e cea mai interesantă. În traducere cartea a apărut și ungurește (originalul e românesc) și încă mai curînd, în vară. »Budapesti Hirlap«, care a recensat-o pe 2 coloane a zis, că e »unicum în literatura lumii«. Cartea aceasta tratează despre noile așezăminte de creștere și îndreptare morală, pe care le-a întemeiat în Italia, în »Valle di Pompei« un avocat cu inimă creștinească, Bartolo Longo și soția sa, o contesă. (Vezi ilustrațiile din nrul acesta). E un mic orașel de asile, care s'a ridicat din darurile inimilor miloase din Italia și lumea întreagă. Metodul de creștere și îngrijire, cu totul original, și creștinesc, întemeiat curat pe evanghelie, urmat de Bartolo Longo va face la noi cu atât mai mare surprindere, că rezultatele sunt uimitoare, ear la noi, nici aici, nici în România, nime nu se gândește la copii nenorociți, pe care în alte țeri mila publică i-a îmbrătoșat cu atâtea dragoste.

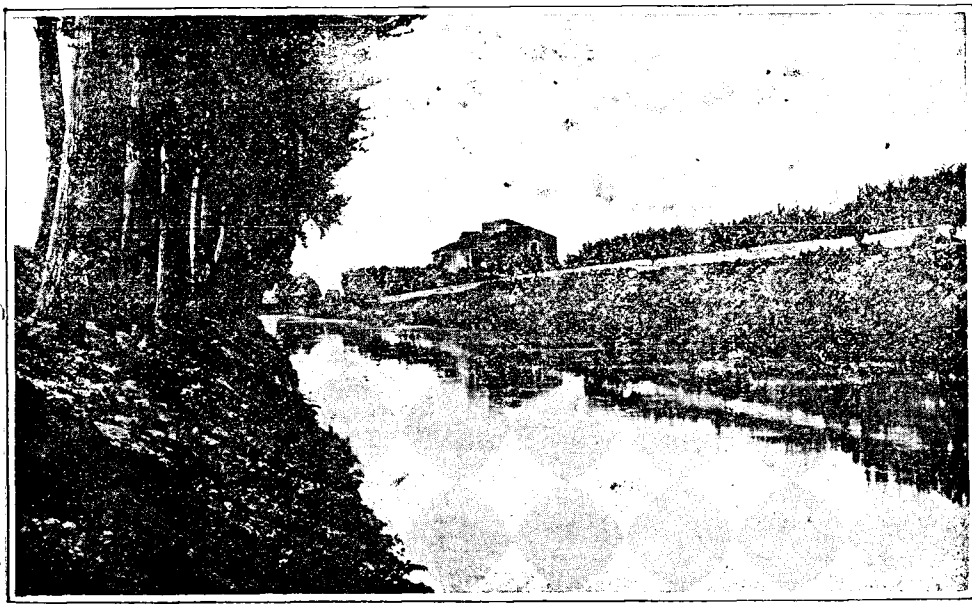
Cartea aceasta prea interesantă — »Roaiele milei creștinești« se poate prenumera și la »Răvașul« pentru 3 cor. (și 20 fil. porto). Editorul ei este dl Dr. E. Dăianu.

O altă carte nouă, apărută de curînd, care trebuie să ne preocupe în pragul noului an este cea a d-lui *Alesandru de Mocsonyi* despre »Religione și știință«, cuprinzând într'o ediție frumoasă conferința cetită într'una din zilele sărbătorilor dela Sibiu. Cuprinsul serios și grav al acestui studiu filosofic profund, nu era potrivit pentru o conferință înaintea unui public dispus spre sărbări și petreceri, cum era publicul în Sibiu. De aceea foarte bine s'a făcut, că s'a scos în broșură separată acea prețioasă conferință, ca oamenii serioși, cari se gândesc și se interesează de problemele vieții, să o poată ceti, liniștiți, în retragere, meditând și studiindu-o cu toată răbdarea. D-l de Mocsonyi are cultură germană și modul

Așezămintele din »Valle di Pompei«.

Biserica.

»Valle di Pompei« Rîul Sarno.

RĂVAȘUL CLUJULUI

„Căldarul dela Cluj.“

pe 1906.

Despărțământul »Cluj« al »Asociațiunii« a scos în bibliotecă sa nr. 3. un căldar admirabil pentru popor.

Costă numai 7 cr. (14 fil.)!

Cuprinde tot ce au alte căldare bun și de folos, pe lângă aceea o lectură plăcută de învățatură. Relevăm:

Plugarii, poezie de O. Goga.

Grivița de M. Sadoveanu.

Serbările dela Sibiiu. (descriere populară)

Sfaturi înaintea legii.

Sfaturi împotriva beției. etc.

Căldarul e împodobit cu multe chipuri frumoase și e netăgăduit

cel mai estin căldar românesc.

Conducătorii dela sate ar trebui să cumpere cu zecile și sutele și să-l lătească în popor.

Cel ce știe ceti negreșit să-și cumpere

Căldarul dela Cluj.

— **Impărțirea darurilor de crăciun** pruncilor săraci din Cluj în anul acesta s'a făcut Joi în 4. a l. c. în școala română. La colecta pornită de Reuniunea femeilor S. Maria au contribuit: Dnii Dr. E. Dăianu 4 cor. Dr. A. Frâncu 2 cor. Leontin Pop, jude pens. 2 cor. Ladislau Pop, asesor 1 cor. Vasile Almășan, adv. 3 cor. Petru P. Barițiu 2 cor. Vasile Hosszu, jude de tablă 2 cor. Dr. V. Poruțiu, adv. 1. cor. Dr. Iuliu Pordea, adv. 1 cor. Vasile Ranta, jude pens. 2 cor. Ant. Mandea 2 cor. Grigore Crișan 1 cor. N. N. 13. cor. 80 fil. Leontin Pușcariu, compt. 1 cor. 40 fil. Toder Lucața 1 cor. Nic. Putilean, stud. 2 cor. Dumitru Pop. 40 fil. Todor Babu Gavrilă Stanciu 1 cor. Andr. Casian 1 cor. A. Voda 50 fil. Nic. Moldovan, croitor 80 fil.

Dna Anna M. Pop de Lemény 2 cor. Dna Véd. Susana Truția 2 cor. Véd. Ioan Petran 1 cor. Camila Indre 1 cor. I. Baldi 1 cor. Dna Miți Dr. Morar 2 cor. Dna Ana Motta și surorile Rozalia și Margareta Motta 3 cor. Dna Béres 1 cor. Dna Maria Șarmașan 6 cor. Ileana Roșca 80 fil. Saveta Lina 2 cor.

Din banii colectați sau cumpărat vestminte, din cari s'au împărțit vre-o 30—40 prunci.

Pentru bucuria ce le-au cauzat'o acestor băeți sufletele darnice în serbătoarea Nașterii Domnului. Primească și pe aceasta cale cele mai călduroase mulțămiri.

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

Pentru noua biserică din Cluj.

Au binevoit a dăruii următorii:

Nr. 262. Ioan Galiș, preot, Petrindul-mare 10 cor.

Nr. 263. Maria Bercian m. Miron, Cluj 1 cor.

Nr. 264. Maria Coțcan, Cluj 1 cor.

Nr. 265. Vasile Ugruțan, Cluj 10 cor.

Nr. 266. I. Ramonțan, preot în Gărbăul ung. 10 cor.

Nr. 267. Eliseiu Moga, preot gr.-cat. Apahida 10 cor.

Nr. 268. Maria Muntean, Cluj 1 cor.

Nr. 269. Dumitru Pop, Cluj 1 cor.

Nr. 270. Vasile Burlea, Cluj-Mănăștur 4. cor.

— **Din Blaj** Marți la sfântul Niculae, au fost sfințiți întru preoți, clericii: *Beniamin Rus*, dispus de cooperat parochial în Gilău (tr. Cluj), *Ioan Dredețan*, adm. parochial în Ceauș (tr. Murăș), *Petru Bălaș*, adm. parochial în Oarba (tr. Ludoș), *Ioan Cioban*, în Răstolțul-deș. (tr. Almaș și Vasile Cosma, în Șomtelec (tr. Cluj).

— **Despărțământul Cluj al Asociațiunii** Sâmbătă în 16 a l. c. s'a constituit în o agentură, în localul casinei române; delegat fiind din partea direcțiunii despărțământului Dl capelan Dr. Iuliu Florian. De președinte a agenturei a fost ales Dl Voicu Nițescu, de notar Dl Ioachim Ciurea, iar de cassar Dl Romul Dumitru. Aceasta agentură, carea putem zice că un rod al beneficiului mesei stud. academici — după beneficianții sunt obligați de a se face membrii ajutatori ai Asociațiunii, — e o dovadă vie despre activitatea netăgăduită o despărțământului Cluj și e de dorit, e o datorință morală, ca domniile stud. universitari să se înroleze cu toții sub flamura Asociațiunii

— † **Ioan Bochiș**, sen. venerabilul preot deficient, din Topa-Sâncraiu a încetat din viață, tocmai în cea din urmă zi a anului după căl. n. în al 72-lea an al etății, 48 al preoții și 31 al văduviei sale, provăzut cu sf. sacramente ale muribunzilor. Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au înmormântat Marți în 2 lan. n. 1906, la 11 oare a. m. funcționând trei preoți: Ioan Topan din Șard, Bas. Pop din Berind și Andreiu Felderean din Sâncraiu. Il deplâng: fiul său Ioan Bochiș, preot gr.-cat. în Topa-Sâncraiu și soția sa: Virginia Popescu, cu fiul lor: Victor. Amalia Bochiș și soțul său: Iulian Mihali, preot gr.-cat. în Sotelec, cu fii lor: Tertulian, jurist an III., Aurora și Semproniu. Teofil Vlăduțiu, preot gr.-cat. în Fizeșul -Gherlei, cu fiul Pompeiu, teol. an. II. Ioan Bochiș, preot gr.-cat. în Borșia și soția. Maria Ciurileanu. Vasiliu Popescu, paroch deficient gr.-cat. în Juc cu soția sa: Iustina Barițiu. Ioan Mihail, paroch deficient gr.-cat. în Calacea cu soția sa. Maria Vlăduțiu, preoteasă văduvă în Fizeșul-Gherlei ca cușcrii și cuscre.

A fost un preot bun, credincios chemării sale, a cărui păstorire o va vesti veacuri de a-rëndul frumoasa biserică nouă ce a zidit-o și care s'a sfârșit în toamna anului 1902.

— **Ministrul Kristoffy** a publicat proiectul său de lege privitor la *reforma electorală*. Punctele de capetenie ale acestui proiect sunt următoarele: 1) Drept de alegător are fiecare bărbat, care a împlinit vârsta de 24 ani, e cetățean ungar și știe ungurește. 2) *Nu poate fi ales deputat acela, care după intrarea în putere a acestei legi a fost osândit pentru agitația unei naționalități la ură contra alteia.* 3) Fiecare oraș, fiecare comună mare și fiecare notariat cercual alcătuiesc cercuri de votare separate. 4) Alegerea se face nemijlocit și secret prin țidule de votare, cercurile se vor împărți de nou, pe basa unei legi nouă, pe care guvernul o va înfățișa dietei cel mult în răstimp de un an.

— **Protopop al Reghinului** a fost numit d-l *Ariton M. Popa*, preot în comuna *Buciumșasa* de sub frumoasa »Detunata«. Ales dintre 14 concurenți, tinerul protopop (e numai de 35 ani) a meritat cinstea ce i-s'a acordat, pentru că prin pregătirea, zelul și pornirea sa bună, a câștigat până acum, în cursul carierei de 10 ani de preoție și 2 ani de dascălie, mulțămirea și dragostea tuturor. Este elev al seminarului central din Budapesta și s'a distins și prin îmbrătoșarea cu căldură a misiunilor populare. »Răvașul« se bucură de distincțiunea colaboratorului său și îi urează succese multe în largul teren de activitate ce i-se deschide.

— **Necrolog Ana Szmigelski** n. Sebaști mama canonicului din Blaj Dr. Victor Szmigelski și a renumitului pictor Octavian Szmigelski, a murit în 21 Dec. n. 1905 la 51/2 ani puțin... Unii le Adurmita a plinit întru frica... Totuși, câtă mulțămire de bucurie, s'apropie 23 Decembrie la 2 oare... și din turte...

— † **Maria Butna**, ai întârâte din nou pe învățătorului din Archid. cum au apucat să se Zlatna, în vârstă de 31

său de gândire, altfel limpede și logic, este influențat de firea sintetică a limbei nemțești. De aceea lectura nu-i ușoară; dar cu răbdare și gândire sevărșită e de mare folos.

Dacă bărbații nostri dornici de progresul și consolidarea neamului nostru, vor băga samă, cea ce și d-l E. Brote ne spune acum ca un lucru evident »că agitația politică nu ne va putea ajuta, numai ea singură« — atunci își vor căuta clipite de repaos, pe cari să le folosească pentru lectură bună. În parlamentul României s'a scos la iveală unăzi momentul istoric, că suntem într'o renaștere literară și de pe tribună s'a pomenit cu recunoștință numele scriitorilor, ca Iorga, Iosif, Goga, Sadoveanu — muncitorii pacinici și neobosiți ai culturii naționale. Cărțile lor și cărți ca aceea a d-lui Mocsonyi, trebuie să oține clipite de repaos ale celor ce vor să fericească neamul. Numai astfel vor găsi lumină și orientare limpede în problemele vieții și vor putea da povățuire înțeleaptă poporului, care e amenințat de atâtea primejdii, lăuntrice și din afară, ce nu se pot delătura nici cu însuflețirea cuvintelor, cu atât mai puțin cu insistență pe lângă o singură direcție, pentru o singură idee.

Eată gândirile ce ni-se impun de sfintele sărbători ale Nașterii Domnului.

Abonați „Răvașul!“

Cu nr. de față »Răvașul« încheie anul al III. al vieții sale. În pragul noului an, chemăm cu dragoste pe toți cei ce ne înțeleg, să aboneze și să câștige abonați noi la »Răvașul«.

Credincios cărării sale de până acum »Răvașul« va stăruî, din ce în ce tot mai mult, pentru ideile creștine, în viața publică.

Democrația creștină — este și va fi ținta lui, iar devisa-i este: *A înnoi toate întru Christos!*

»Răvașul« este și rămâne cea mai ieftină foaie românească, care prin caracterul său cinstit, prin tonul său cumpetat și-a făcut un loc de onoare în presa românească de pretutindeni, și să va nisui necontentit, ca prin stil literar și prin *ilustrațiuni frumoase, de cuprins românesc ori moral*, să-și susție bunul nume, de care se bucură.

Abonamentul rămâne și pentru anul nou tot cel vechiu:

Pe an 3 cor. 20. — În străinătate **6 franci.**

Restanțierii sunt rugați a trimite cu *abonamentul cel nou* și restanțele cele vechi!

— † **Georgiu Băduț** viceprotopop gr. cat. a murit în 21 Dec. n. în vârstă de 84 ani, îl deplânge întristată familie și numeroase rudeni.

— **Osânde** pe foile noastre ou contenesc. D-l Ioanovici a plecat să-și implinească osânda de un an pentru poezia «Roata dela Bălgrad» publicată în »Libertatea«. Osânde nouă s'au înțărât de curând pentru niște articoli ieșiți în »Drapelul« din Lugoj. Anume d-l M. Gașpar are să hodinească la răcoare 10 luni, d-l Dr. C. Jurca 8 luni și d-l Dr. Șt. Petrovici 6 luni. Frumos colac de Crăciun.

— **Preoți noi.** Dumineca trecută, când a încetat din viață regretatul preot bătrân Ioan Bochiș, doi preoți tineri au fost instalați în parohii din tractul protopopesc al Clujului.

În Gilău a fost instalat de cooperador, pe lângă M. On. Ioan Pop, paroh și viceprotopop, care-i bolnav, tinerul **Beniamin Rus**, preot hironit de curind. Instalarea a sevrșit'o însuși d-l protopop **Dr. E. Dăianu** cu solemnitate care a înălțat inimile.

În **Șomtelec** a fost instalat prin delegatul protopopesc Ioan Mihalca, paroh în Aghieș, tinerul preot **Vas. Cosma**, de naștere din Șomtelec. Aceasta parohie n'a mai avut preot în sinul seu de vre-o 33 ani, ci a fost administrată de preoți din satele vecine, de departe. S'a implinit o vie dorință a bunilor creștini din Șomtelec.

— **Pentru ziarul ce va eși în Budapesta** clubul deputaților a împrăștiat un apel, din care se vede, că ziarul va fi de zi și că va înfătoșa interesele acestui club având ca »alvie programul național și ca regulator disciplina de partid«. Se va înființa spre acest scop și o societate pe acții cu un capital de 250.000 cor; subscrierea acțiilor s'a și început. Dorim deplină izbândă.

— **De anul nou** cea mai potrivită predică la sate este: Căzania despre peccatele sătenilor de I. Roman. Costă 20 fil și porto. Se căpăta la »Răvașul«

— **Cadouri de anul nou** și alte prilejuri, să dăm cărți. Recomandăm următoarele: 1. Unei dame **Mama s-tului Augustin**, legată frumoș 4 cor. broș. 3 cor. 2. Unui tiner: **Castelul din Carpați** broș. 1 cor. 60. — 3. Celor îndurerăți: **Cartea Durerii** frumos legată 2 cor. 50, broș. 1.50 4. Unei Domnișoare: **O serie de ilustrate românești** (9 piese) 50 fil. La comanda să se trimită banii înainte adăugând și porto.

Admin. »Răvașul«

— **Masa studenților academici** din Cluj pe semestrul al doilea se începe cu 1 Febr. a. c. Doritorii de a fi împărtașiți din beneficiul mesei se-și înainteze la Direcțiunea »Economului« rugările instruite cu documente despre starea materială a lor și a părinților, precum și despre progresul în studii, până în 20 a. l. c.; tot până atunci beneficiații din semestrul prim mai au să dovedească și împlinirea condițiilor, sub cari au fost primiți.

— **»Reuniunea română de agricultură«** din comitatul Sibiului își publică raportul gen. (al 17-lea) pe anul 1904. E bogat în fapte, care ar trebui urmate pretutindeni la noi. Iată un larg teren de activitate. Adunarea gen. a acestei harnice reuniuni s'a ținut Duminecă în 31 Dec. n. 1905 în Seliște. President al reuniunii este dl Panteleon Lucața, iar secretar **Victor Tordășanu**.

— **»Foaia literară«** se chiamă revista ce va ieși — după cum spune »Drapelul« cu începutul acestui an în București sub direcția dlor George Coșbuc, Alexandru Hodoș și Ilarie Chendi, toți trei ardeleni. Cei mai de frunte scriitorii români i-au făgăduit sprijinul.

— **Partea noastră la Expoziția din România.** Noi Români din Ungaria încă suntem poftiți să luăm parte la expoziția de vară, ce se va ține în București. Spre acest scop comisarul acestei expoziții, Dr. C. I. Istrati, a însărcinat comitetul »Asociațiunii« cu adunarea obiectelor și cu punerea în rând a casei țărănești dela noi și a pavilionului, ce se vor clădi pe locul expoziției anume pentru noi. Obiectele vor fi împărțite în 16 secțiuni, înfătoșând fiecare secțiune câte un ram din viața noastră de aici. Cei ce vreau să iee parte la expoziție trebuie să se înștiințeze biroului »Asociațiunii« (Sibiu strada morii 8) cel mult până în 1 Aprilie 1906 arătând în chip amănunțit obiectele, ce le vor trimite, cu numărul, cu greutatea și cu soiul lor. Pentru înlesnirea adunării obiectelor se vor înființa în toate comitatele comitete locale. Din... îndreptat în acest scop de către comitetul »Asociațiunii« ar fi bine să aflu resursească, ce... în zilele tuturor. E vorba de a ne... publicat în... de se va da dovadă despre... Sinod al... neamului nostru.

...când P. cadou de sărbătoare... Buchp un morb oareșcare... Unul dintre cele mai... lsamul și unsoarea... rry, despre importanța... a vale. Asupra acestuia

atragem cu deosebire atenția publicului cetitor. Cartea provezută cu ne-numărate scrisori de mulțămîta se trimite fiecăruia gratis prin apotheca la îngerul păzitor a lui Thierry în Pregrada la Rohits-Sauerbrunn.

— **Hârtie de epistole și plicuri în deosebite formate și de diferite calități:**

Hârtie simplă, de pergament, englezească etc. în diferite culori, în cassette mari și mici pe lângă prețurile cele mai reduse (dela 1—7 cor.) să pot procura la tipografia »Carmen«, Petru P. Barițiu Cluj, Ferencz József út 58 sz., unde să pot comanda și bilete de vizită elegante, în formatul cel mai modern, pe lângă prețuri de tot modeste.

Comandele să execută în 24 oare.

Poșta Redacțiunii.

N. Barcsa. Abonamentul pe 1906 l'am primit, Celelalte sunt în rând. A fost o greșală la mijloc.

Offenbaia. Abonamentul e în cel mai bun rând.

Billak. E drept Abonamentul e plătit pe 1905 și 1906.

Convocare.

Tribunalul regesc, la intervenirea comisariului ministerial instituit spre a supraveghia improtocolările firmelor comerciale, a ordonat, ca în 45 de zile să ținem adunare generală extraordinară pentru de a modifica §§ 13 și 58 a statutelor. Anumit, pentru că s'a declarat de contrar legii, că »dacă cineva vrea să-și vindă acțiunea, e dator a o insinua aceasta la direcțiunea institutului etc. etc.« și s'a declarat contrar legii dispoziția, că »dividendele neridicate în 3 ani — nu se vor solvi, ci se trec la fondul de rezervă a societății».

Prin urmare conchemăm adunarea generală extraordinară pentru a modifica sus spusele dispozițiuni statuare conform indigitării date pe

22 Ianuarie 1906 st. n. la 9 oare

a. m. în Mócs, în localitățile institutului, la care rugăm acționarii a lua parte.

Din ședința direcțiunii institutului de credit și economii »Câmpiana« soc. pe acții în Mocs, ținută la 13 Dec. 1905.

Nicolau Vulcu
v. președinte.

Ioan Dan
dir. executiv.

De vânzare.

Prin aceste se aduce la cunoștiință, că pretenșiunile advocațiale a fostului avocat din Cluj (Kolozsvár) Dr. G... sunt de vânzare. Referitor la suma acestor pretenșiuni și condițiunile vinderii desluciri se pot primi dela cancelaria avocatului Dr. I. Pordea. — Ofertele au să se facă în scris, — și să se înainteze amintitei cancelarei adv. până în 31 Ianuar n. 1906. — Ofertele făcute fără cunoașterea condițiilor și fără ale declara acele de obligatoare pentru oferenti, nu se iau în considerare.

Cluj la 4 Ianuar n. 1906.

Dr. Iuliu Pordea.
avocat,
curatorul cancelariei Dr. G. Ile a

Licitare de pădure.

Din pădurea bisericeii gr.-cat. din **Căpușul mic (Samara)** com. Com. Cluj, se vinde prin licitație, ce se va ține în 10 Ian. n. 1906, la 11 oare înainte de ameazi, în casa parochială de acolo, **perul de pe 8 jugere de pădure, stejar, fag și carpin.**

Anume partea din **Oláhmező**, de 2.60 jug. cat. prețul strigării 150 cor.

Partea din Gyökerek de 5.50 jug. cat. prețul strigării 350 cor. Vadiu 10%. Condițiile se pot vede la subscrisul oficiu în Cluj (Jokai ut. 6.) iar în ziua licitării în Căpuș. 1—1

Oficiul protopopesc gr.-cat. din Cluj.

Credit personal!

Cu și fără garanțe pentru oficeri, preoți, angloiați de curte, de stat, pentru angloiați privați, pentru învățători, neguțatori, meserieși, aplicați comerciali, pentru dame cu drept de penziune și pentru privați de ori ce categorie pe un timp de 1/4—25 ani, fiind a se replăti sau în rate lunare, sau la fiecare pătrar sau jumătate de an, când capitalul și camăta deodată se solvesc!

Specialitate: Credit personal în senzul anchetei din Paris-Viena (capitalizarea lefei.)

4%! 4%! 4%! 4%! 4%!

Credit real!

dela 300 cor. în sus pe locul I. II și III. pentru posesori de realități, de pământuri, de camete de case provinciale, de vile, de fabrici, de băi de mori, de izvoare minerale și de alte izvoare, pentru posesori de ocne de peatră și or cefel de proprietăți în mărimea de a 3-a parte a valorii prețuite.

Credite pe zidiri!

Pe zidiri de ori ce fel solvibile în 2—3 rate conform stadiului în care se află zidirea.

Convertirea datoriiilor la privați și la bănci.

Escompturi de cambii și reescompturi și schimb de accept pentru comercianți!

Noi pregătim și finanțăm planuri pentru întreprinderi, cari au să se înființeze. Primim aprecieri tehnice și geologice prin oameni de specialitate. Ne ocupăm de transformarea întreprinderilor existente în societăți pe acții.

Lucru de tot real! Resolvare repede și discretă prin institute din țară și prin institute anglo-franceze de prima clasă.

Referențe prime! 1—12

Cereți prospect!

Pentru răspuns să se alătore marcă postală!

Meller L. Egyed

Budapest, V., Váci-kört 26.

Scutit prin lege: ori ce imitațiune și reproducere oprită. — Necunoașterea legii nu e scuză.

— **Judele:** Osânditule, d-ta ți-ai prăpădit banii până la ultimul crițar, pe lucruri de nimica. Trebuia să știi, că ori și care, că **nu-mai balsamul și unsoarea Zentifolia a lui Thierry** singură e un mijloc sigur în toate cazurile precum dovedesc aceasta nenumerate scrisori de mulțămîta.

Pirritul: Durere m'am lăsat sedus de multe ori și am folosit mai mult balsamuri falsificate și mijloace nefolositoare, ce mi-s'au recomandat, ceea ce imi pare rău din toată inima.

Judele: Necunoașterea legii nu e scuză. Pentruce nu ți-ai procurat d-ta broșura cu dovezi nenumerate dela apotheca lui Thierry, ce se da

Pirritul: Durere, n'am știut nici asta.

Judele: Sub condițiunea, că vei procura-o aceasta, de astădată ești achitat pentru negliğința de a griji de sănătatea d-tale și a celor din casă. Peste tot în viitor să te ferești de ori ce lucruri falsificate și să ții tare numai la balsamul lui Thierry, ca singur mijloc sigur. Legile sanitare potesc, ca să le ținem strict și ori ce călcare a lor se pedepsește aspru sau prin morb sau prin slăbiciune. Aalsamul lui Thierry stă întru ajutorul omenimii bolnăvicioase și lecuiește ori ce boală. Și d-ta nu mai ai de suferit, dacă îl ții în casă în totdeauna și-l folosești.

Balsmul lui Thierry este un mijloc fără părechere contra tusei, catarului, durerii de pept, a tuberculozei, a inflamației de gât, a răgușelii, a bronchitei, a durerii de plămâni și de ficat, contra sgărciurilor de stomac, a colicei, a perturbațiilor în rânză, și mai ales contra influenței. Prețul: 12 sticle mici sau 6 duple sau una mare cu patent 5 cor. franco.

Unsoarea Zentifolia a lui Thierry este un non plus ultra pentru ori ce rane vechi, inflamațiuni, boale de piept, orbant, copturi, și umflături, buboae, vătămături, beșicături și ori ce boală de piele la prunci.

Această unsoare înmoaie și depărtează ori ce corp străin, ce a pătruns în trup, ca țeruse, glăji, țanduri, nisip etc. fără durere, împiedică înveninarea de sânge și face superfluă ori ce operațiune împreună cu durere.

Prețul la 2 doze francat 3 cor. 60.

Broșura cu miile scrisori de mulțămîta se trimite ori și căruu gratis și franco.

Se spedează numai pe lângă plătire înainte sau rambursă. Se capăta la apotheca A. Thierry în Pregrada la Rohits-Sauerbrunn. La noi se află la I. Török și Dr. I. G. L. Egger în Budapesta, L. Vértes în Lugos. 1—26

Distins cu 9 medalii.

Distins cu 9 medalii.

SZESZTÁK JÁNOS 1—10

Are atelier de pictură pe porcelan, pe majolică, pe sticlă în Cluj. Str. Jokai Nr. 2. (Casa grofului Rhédey, față în față cu hotelul New-York.)

Pregătește picturi și deseme de probă pentru lucru femeiesc de mână; pe pânză, pe mătăsă, pe catifea ș. a., mai departe face întregire de chipuri și lipire pe porcelan, pe majolică și pe sticlă, asemenea dă și instrucție amatorilor în tot felul de pictură.— Preoții cari vor face comande pentru zugrăvirea de biserici vor fi favorisați.

Fiecare damă 1—6

află la mine câștig lateral prețios cu lucruri de mână, lucrul se dă în ori ce loc! Prospect cu modele gata se trimite pentru 30 fil. (în marce) **Regine Beck.** Viena XX., Brigittenuerlände 28.

Intruparea Cuvântului.

De sus din văzduh s'a coborît Arhanghelul Gavril la vergura fără prihană din Nazaret și i-a vestit că ea are să nască pe acela, pe care îl așteaptă toate neamurile pământului. Și vergura neînțelegând vestea aceasta străină s'a turburat în sufletul ei cu totul limpede și curat și a întreat; »cum să poate aceasta, devreme ce eu nu știu de bărbat. »Spiritul sfânt să va pogori peste tine, — a răspuns îngerul — pentru aceea și sfântul, ce se va naște din tine se va chema Fiul lui D-zeu. — »Și cuvântul trup s'a făcut«.

Cuvântul lui D-zeu, înțelepciunea cea vecinică voind să vină la noi și cu noi voind să petreacă în chipul unui om muritor, nu și-a ales alta cale pentru a să pogori din înălțime pe pământ, decât sânul fără prihană al unei vergure ce nu știe și nici nu vrea să știe de bărbat. Putut'ar fi să vină la noi cu putere și cu slavă mare, să întunece soarele și să se plece deodată înaintea Lui tot neamul omenească; n'a făcut-o aceasta, că a fost înșuși înțelepciunea și și-a ales calea cea mai înțeleaptă, pe care mintea omenească n'ar fi putut-o iscodi; a venit doară să ne învețe, nu să-și arete puterea și mărirea. Curățania fecioarei i-a fost leagănul, — umilința toiagul Lui. Cu aceste două porunci și învățături de căpetenie a voit să umilească trufia și puterea lumei și să o biruiască; să dovedească, că poate să facă și din lucrurile cele mai de jos, lucruri trainice și mărețe.

Dar calea umilită și fără prihană pe care s'a pogorit înțelepciunea D-zeiască la om ca să sevărsască marea faptă de milă și de binefacere, fapta răscumpărării, este un sămn vădit, că D-zeu când plănuește o faptă măreață, alege calea fără prihană a adevărului și a dreptății; chiamă totdeauna pe cei îmbrăcați în haina umilinței nefățarite, ca aceia să săvârșească fapta Lui; ca de pe aceste două semne să-i cunoască lumea, că sunt trimiși de El. În fața semnelor acestora sfințite de însuși D-zeu, ori ce sfortare a puterii omenești este neputincioasă și trebuie să se plece înaintea lor, căci mâna lui D-zeu lucră prin trinele; iar a te pune cu vrăsmășie în potriva lor însămnătate pune în calea lui D-zeu.

Cu toate sfortările lumii păgâne de a perde pe cel născut în Viflaim și de a înăbuși învățătura lui într'un mormânt pecetluit și păzit de ostași puternici; din peștera ascunsă a Viflaimului a răsărit un nou împărat puternic în cuvânt și în fapte iar din mormântul pecetluit unde lumea nu vede altceva decât moarte și groază, a răsărit viață și mărire. Și înaintea puterii și mării răsărite din ascunsul peșterii și întunerecul mormântului s'a plecat lumea trufașă mai tare decât

s'ar fi plecat înaintea mării D-zeiești venite de-a dreptul cu zgomot și tărie; și azi a mia nouă sute și atâtea oară vin popoarele să se închine Cuvântului celui intrupat, care prin nașterea Lui din vergură fără prihană ne-a învățat, că înțelepciunea și adevărul numai în pepturi curate să sălășluiește; iară prin culcarea sa în iesle învățat cu rogoz și pleavă ne-a arătat, că a ajunge la putere și mărire trainică și de cinste nu e cu puțință decât pe calea călcată de El.

De câte ori plămădim în gândul nostru fapte de o întindere mai mare, pe calea adevărului curat să le pornim și în haina smereniei nefățarite să le îmbrăcăm, și atunci le vom putea trece cu biruință peste toate pedecile ce li-să va pune în cale din partea lumei, cari de altcum neputincioasă vor fi din firea lor și la urmă vrând ne vrând vor dovedi puterea adevărului și vrednicia faptelor duse la izbândă.

Aceluia, care ne-a lăsat moștenire viața lui de umilită și de fapte bune, ca pildă vieții noastre, lumea mărire îi cântă în colinzi și rugăciuni; iar noi faptele ce le vedem săvârșite pentru biserică și neam, și osteneala bărbaților neobosiți pentru binele obștesc, le aducem ca prinos la ieslele umilite ale Cuvântului intrupat.

Dr. Iuliu Florian.

Cugetări de Crăciun.

...O ceată de păstori să încălzeau în jurul focului, care fâlăia vesel în întunericul nopții, iar vitele și oi-le lor stăteau bot la o parte și rumegau încet. Păstorii povesteau de cea ce se povestea în toată țara, în toată ludea, că acuș are să se nască un mare împărat, care va scăpa jidovimea de sub jugul tiran. Ei au auzit-o aceasta spunându-se din cărțile sfinte, cari să cetă și tâlcuiau în templul din Ierusalim. Și sufletul lor nevinovat, credea, credea neclintit în ceea ce le spunea cărțile sfinte prin rostul bătrânului preot. Precând vorbeau ei încet despre acestea deodată li-se arată un tinerel în dalbe îmbrăcăminte și cu glas dulce de clopoțel le zice spăriaților ciobănași. «Nu vă temeți; iată bucurie mare vestesc voue, care va fi tuturor neamurilor, pentru că s'a născut azi voauă Mântuitor în cetatea lui David. Și sămn acesta va fi vouă: afla-veți un prunc înfășat, culcat în iesle (Luca 2.) Și păstorii au zis: Veniți să mergem să vedem. Și au plecat îndată, și aflându-l, i-s'au închinat Lui...

Să mergem și noi cu sufletul la peștera din Viflaim, și să căutăm pre Cel nou născut, pe Isus Christos. Dar să nu căutăm un prunc înfășat în vison și mătasă, culcat în leagăn năzdravăn într'un palat pompos, ci să căutăm un copilaș zgri-

burind de frig, învățat în zdrențe, culcat în iesle în o peșteră întunecată. Să nu-l căutăm pre Christos în pompele lumei în mijlocul plăcerilor, căci acolo nu-l vom afla, să-l căutăm în suferințe, în lipsuri și năcazuri, căci acolo să află El. Iată, pentru ce se bucură azi dela cel mai mic prunc nevinovat până la moșneagul albit de zile negre, tot omul. Se bucură, pentru că azi sfințește Cel prea înalt sărăcia, năcazul, lipsa și durerea. Am zis, că le sfințește. Da, căci erau vremuri, când cea mai mare nefericire era să fii lipsit, erau vremuri când celui ce plângea nime nu-i întindea uleiul mângăerii, când ce-l ce suferia era nebăgat în samă, când sărăcia era cu adevărat urgisire. Erau aceste vremuri. Dar azi să naște acela, care nu numai că a zis: »fericiți sunt cei săraci«, ci însuș a luat parte din cea mai mare a noastră sărăcie, n'are nici loc de naștere. Azi să naște acela, care nu numai a zis: »fericiți sunt cei ce plâng«, ci însuș plânge în chipul unui băiat neputincios. Azi să naște acela, care nu numai a zis: »fericiți veți fi când vă vor batjocori voi«, ci însuș a suferit cele mai mari batjocuri încheiându-le cu moartea de pe cruce...

Azi se naște împăratul mării! Împărat sunt eu — zice el — deci mi-se cuvin: palat strălucit! — Și a căutat și a aflat o speluncă fără uși, fără ferești, rece, uricioasă, care servea de grajd vitelor; și a zis: Mai rea de cât aceasta nu se poate, aceasta va fi palatul meu împărătesc. — Împărat sunt eu — zice din nou — am lipsă de tron strălucit. — Și a căutat și a aflat ieslea vitelor și a zis: Mai rea decât aceasta nu se poate aceasta îmi va fi tronul împărătesc. — Împărat sunt eu — adaugă în urmă — îmi trebuie slujii, curteni. — Și a căutat și a aflat niște păstori săraci, amărâți, și a zis: Mai puțin decât acestia nu se poate, acestia vor fi curtenii mei. Iată cu ce pompă intră împăratul mării. De acea am zis, că El a sfințit sărăcia și năcazul, de acea ne asemănă și ne aduce mai aproape de D-zeu sărăcia, lipsa și durerea. De aci provine bucuria ce ne strălucește pe față, când sufletul nostru se leagă în dulci colinzi de crăciun, și se înalță cu evlavie spre ceriu. Căci *colinzile sunt imnurile de laudă ale sărăcimei*.

Deci când vom privi casele noastre, unde în loc de belșug și îmbuibare vom afla lipsă și sărăcie, să nu se îndoiască inimile noastre, ci să ne întoarcem privirea spre Cel ce culcat în ieslea vitelor zgribure de frig, spre Christos. Să ne asemănăm lipsele noastre cu ale Lui și vom vedea, că D-zeu ne-a dat noauă cu mult mai mult, de-

DE SĂRBĂTORI.

— La Crăciun. —

Căsuța săracă strălucește de lumină și curățenie. Păreții văruiți de curând răd par'că, îmbrăcați în albul lor fără pată, iar lipitura proaspătă de pe jos se 'ntinde ca un covor neted, bătând în unde aurii. Într'un colț, deoparte, se ridică soba mare țărănească, spoită și ea acum de serbători. Hoarna ei înaltă și cu mai multe rânduri de prichice se sprijină mândră pe cei doi stâlpi de lemn, iar de desupt, pe vatra largă, arde focul atât de drăgălaș la vreme de iarnă. Omătul și gerul de-afară au strâns în casă tot bielșugul de copii...

În preajma focului, de jur împrejur, stau roată odraslele mai mărișoare, care, câte cu te miri ce zdrăntă atârnată pe ei, au înghețat umblând pe afară, iar de jur împrejurul cuptorului cald mișună puzderia mărunță a casei.

Golași din creștet până 'n tălpi, mititeii își pălesc trupurile înfrigate când pe-o parte când pe alta, lipindu-se de zidul încălzit.

Acu răd, acu plâng, ciupindu-se cu răutate ca să-și facă loc la cuptor; unul, micuț de tot, țipă să-mi iae azul, neștiind cum să iasă din firida strâmtă a cuptorului, care, înfierbântându-se prea tare, îl frige pe de toate părțile.

Gospodina, femeie în vârstă, dar bine făcută, mai directă prin casă; umblă încet de tot însă, căci abia-și poartă rodul pântecelui. A 'nvălit patul c'o scoarță frumos aleasă, pe laviți a 'ntins lăviceră curate, iar pe măsuța de lângă perete așază

câteva bide cu turte făcute în miere și miez de nucă.

Mai are de dat numai cămășuți la câțva din copii și 'n colo tot e gata, poate s'aștepte fără grijă pe preotul cu ajunul...

Dupăce-și mai poartă privirea de câtevoari împrejur, se 'ndreaptă spre lăduțua din fundul casei și scoate câteva cămăși de cânepă pe care le pune subsioară, voind par'că să mai caute ceva.

N'avu vreme însă, căci țipetul micuțului din firida dogoritoare o făcu să se ridice repede și s'alerge spre cuptor.

Pricinașă, o fetiță durdulie, fusese scoasă din firidă de frații ceialalți mai mărișori, și acum, plângând neîmpăcată, abia sprijinindu-se pe picioarele ei fragede, aleargă de s'ascunde în poala mamei, care-i vine în ajutor.

Dupăce-o mai ostoie din plâns, ea răscolește prin vrafal de cămășuți și scoate una să i se potriviască.

N'apucă să 'mbrace pe mititica întărâtată, și puzderia cealaltă golașă de lângă cuptor începe să s'adune împrejurul mamei, strigând, care mai de care:

»Și eu vreau cămeșă, mamă. Dă-mi și mie mamă. Și eu una, și eu...« Și până să prindă de veste, cămeșuțele pieriră una câte una dela subsioara mamei, care tot se migălia cu îmbrăcatul micuței.

Ridicându-se în picioare, rămase o clipă nemișcată. Cu ochii în lacrimi, privia pierdută după copilașii cari în pielea goală alergau prin casă, luptându-se câte doi-trei pentru o zdrăntă. Nemaiputând să strige și s'alerge după ei, se lăsă incoșor pe laviță.

Iși șterge ochii cu mâneca cămășii și se odihnește puțin. Mai slăbind-o junghiurile din mijloc, se scoală apoi, gândindu-se cum ar putea să 'mpace vrajba stărnită cu cămeșile... Cum încăierarea se mărișe, amestecându-se printre luptători și copiii mai mărișori dela vatră, mama păși încetișor printre grămezile de trupuri în zvârcolire și luă de pe masă o farfurie cu turte.

Dar, gândindu-se la păcatul ce face, luând înaintea de-a binecuvânta preotul din prinosul adus în cinstea Nașterii Mântuitorului, se opri o clipă, îndreptându-și privirea spre chipul răstignit, deasupra căruia arde candela... Făcu semnul crucii și cu inima zdrobită îngână: »Iartă-mă, Stăpâne! Pentru ei fac păcatul acesta!«

Fruntea copiilor, cari priviau lupta răzând au și înțeles gândul mamei, căci s'adună cu grabă în jurul ei. Gospodina îi dă binișor la o parte și se pleacă spre cei învrăjbiți, îndemnându-i la pace.

»Care-i cuminte și aduce cămeșă la maica, uite, mănâncă turtișoară cu miere.«

La vorbele mamei, țipetele conțenesc. Copilașii, aprinși la față și cu ochii plini de lacrimi, s'apropie sfioși.

Luptătorii cari au rămas fără pradă au prins să se 'nfrupte din darul mamei: cei biruitori însă grăbesc să 'mbrace mai întâi cămeșuțele.

Câtă trudă pe ei...! Rufele apucate în toiul luptei nu li se potrivesc cătuși de puțin... Unii le 'ntind fel și chip, doară i-or încăpea, alții le sumecă fiindu-le prea mari...! Totuși, câtă mulțămire! Cu ochii strălucitori de bucurie, s'apropie acum și ei ca să se 'nfrupte și din turte...

Mama, ca să nu-i mai întărate din nou pe cei cu cămeșile, îi lasă așa cum au apucat să se

cât cu cât s'îndestulește El însuși. Trăin o lume când nimenea nu e îndestulit cu cea ce are, toți doresc mai mult, toți să zbat după averi și pogăție. De unde provine aceasta? De acolo, că deși Christos s'a născut de mult, de mult în inimile noastre încă nu s'a născut; și de s'ar naște de o mie de ori, dar inima noastră nu s'ar naște — nimic nu ne folosește.

În clipita acea mare, s'a pogorit D-zeu la noi, pentru ca să ne înalță la sine. Ce ne pasă, că suntem lipsiți și săraci — D-zeu ne iubește. Ce ne pasă, că suntem batjocoriți — D-zeu ne iubește. Ne iubește, căci dragostea l-a adus la noi și lanțul dragostei l-i ține legat de peștera rece a Viflaimului. El n'asteaptă dela noi aur, smirnă și tămâie, așteaptă numai: credință, nădejde și dragoste. Și i-le vom da cu atât mai tare, cu cât vom fi mai săraci, mai plini de năcazuri.

Blaj.

Simeon Gocan.

De ce-i O. Goga »poetul nostru«?

II.

Intr'un numer trecut al »Răvașului« încercasem să scot la iveală nota cea mai originală și cea mai ardelenască românească a lui Goga. Spusesem, că el cântă istoria mai nouă a neamului român: originea societății noastre culte, a păturei de cărturari. Tocmai prin aceasta devine el atât de național și atât de »local în sensul larg al cuvântului« (N. Iorga.) Istoria cântată de el e a noastră, alor trei milioane de ungureni.

De rândul acesta nu voiesc altceva, decât a mai aduce câteva puncte ce-mi dovedesc teza și a fixa unele caracteristici ale poeziei lui Goga, însușiri ce pot servi și ele de teze deschise.

Istoria dezvoltării noastre sociale începându-se cu trimiterea la învățătură a băeților țereni, e firesc, că inspirația din acest mediu, va îndemna pe poet să descrie epizoade și momente ce vor da un pronunțat colorit popular poeziei sale. Astfel — și pentru felul cum înțelege el naționalismul — ajunge la numirea de poet al țărănimii.

Iubirea de părinți, ales de mamă, Goga nu o talmăcește în laude și admirație, spuse în generalități, ci povestindu-ne cu gingășie duioasă mici scene de îngrijire și de jale ale mamei pentru fiul ei.

Naționalismul lui e de o manifestare înfricoșată, tocmai fiindcă e țărănesc. Se concretizează în ură față de străinul hrăpăreț și în puternice accente de proletarism. Va să zică durerea și suferințele prezentului. Cu aceasta se împreună o tămăduitoare nădejde într'un viitor mai bun. E prețios a se studia cele trei faze în evoluția naționalismului nostru. Poeții deșteptării

noastre (șirul lor se încheie cu Alexandri) se entusiasmă pentru virtuțile desmorțite ale poporului, între cari cea dintâi se credea, că e strălucita obârșie romană. Curentul național popular (în frunte cu St. O. Iosif) se distinge prin admirația trecutului românesc și prin închinarea înaintea paginilor luminoase din istoria voivodatelor. Naționalismul lui Goga — ca naționalism specific local, ce-i — știu să găsească o notă nouă, originală, în tânguirea anevoie stăpânită, a »pătîmirii« noastre din prezent, a cărei rezultat logic e dorința de mai bine în viitorul apropiat. Infocatele declamații din întia fază s'au prefăcut într'o povestire plină de amar, patriotismul unui popor în naționalismul unei rase.

Poesiile de dragoste a lui Goga sunt cele mai cu puțină putere sugestivă. Te impresionează mai mult cu cuvinte și expresii alese dintre acelea ce deșteaptă jale prin sunetul lor ori noțiunea ce o înseamnă. Sentimente întregi și armonioase întimpini mai rar. Amorul lui e vag și se comunică mai mult prin aluzii, decât prin analize complete. Te lasă nedumerit, ori te întristă numai cu imaginile funebre. Însă amorul, precum și filosofia*, sunt interpretate de el într'un fel propriu.

Ciclului de cântece cu Lae țiganul, nu se dă cuvenita atenție. Sunt un gen nou, cu subiecte par excellence naționale de poezie populară în formă artistică. Se caracterizează inspirația vi-guroasă față de poeziile prea patriarcale, ce se scriu în acest fel.

Numirea persoanelor e foarte nimerită și e nespus de potrivită cu fondul. Denotă (ca și la Coșbuc) o conștie observație a efectului prin amănunte. Vecinul Neculai, judele Zăbun, lelea Fira, Lae Chiorul etc.

Ar fi de tot interesante cercetările asupra sintaxei graiului scris de Goga. S'ar face cu aceasta un bun serviciu imitatorilor conștii.

Versificația lui prezintă asemenea un material de studiu. Rimele lui predilecte, aproape stereotipe, sunt oară-ară, oată-ată. Să mărturisim: mai multă variație le-ar fi spre folos.

Celor ce aseamănă pe Goga cu Coșbuc o întimpinare. Pe cât am luat seamă Coșbuc cucereste mult mai repede și mai imediat decât Goga. Cu felul și stilul acestui din urmă trebuie să te deprinzi mai înainte, cetindu-l stăruitor și atent. Acelaș fenomen, ce se petrece cu scrisul d-lui N. Iorga. Un fenomen de altmintea, ce nu-l face de loc inferior pe Goga, ci din acestea se explică numai, cum de așa târziu (relativ), abia la tipărirea volumului, este ridicat poetul și de public la înălțimea ce i-se cuvine.

Sever C. Dan.

*) Copiilor, III, Dascălița.

îmbrăce, iar de cei golași îi bucuroasă că i-a împăcat.

Dar, isprăvind din farfurie, mititeii flămânzi încep să scânciască și să se ridice de marginea mesei, ca să zăriască celalalt blid cu turte.

Gospodina, îngrozită de năvala lor, îi adună iarăși împrejurul și cearcă să-i ia cu vorba.

»Azi i-ajunul, maică! Cine vrea să-i deie Dumnezeu mințe și noroc, nu trebuie să plângă!

— Eu nu mai plâng, mamă!

— Așa, puile, tu ești băiat cuminte, și-are să-ți deie Dumnezeu noroc.

— Dar cămeșă nu-mi dă, mamă?

— Dă, maică, dă!

— Nici eu nu mai plâng; îmi dă și mie cămeșă?

— Îți dă și ție, fetița maichii! cum să nu!

— Să-mi deie și mie, mamă! și mie și mie...

— La toți vă dă, pușorii mamei, numai să fiți cuminți!

— Mamă, azi i-ajunul?

— Ajunul, maică.

— Dar mâni ce-i?

— Mâni e Crăciunul, mititeilor!

— Dacă-i Crăciunul, de ce nu tăiem și noi porc?

— Pentru că n'avem.

— Moș Vasilie cum are, mamă?

— Lui i-a dat Dumnezeu!

— Nouă de ce nu ne dă?

... N'avu vreme să mai răspundă mama, căci de-afară s'auzi scârțâit de pași.

»Vine Preotul!« apucă să zică, și pe toți copilașii cu pielea îi grămădi după sobă. Când se

arăță preotul pe ușă, în casă era liniște. Copii cei mărișori stăteau cuminți pe vatră, iar în mijlocul casei stătea femeia așteptând binecuvântare.

După slujba cuvenită, preotul se puse puțin pe laviță.

»Stan unde-i, Sultano?

— S'a dus, taică părinte, să caute pușintel mălai pentru zilele astea. La noi-s atâtea guri și nu se mai ajunge!...

— Câți copii aveți?

— »Unsprece«, părinte, nu mai fie numărați!

— Și altu-i gata!

— Dacă ne dă Cel de sus! Ce să facem?

— Lasă, fică. Binecuvântați numele Domnului, căci are grijă de toți.

— La El ni-am pus nădejdea, taică părinte, altfel am fi perit?

— Așa, Sultano, așa! Nădejdea la El, și tot greul se ușurează. Ci apoi vorba ceea: »Toată buriana cu umbra ei, și omul cu norocul lui«. Adă-i atunci pe toți, taică, să sărute sfânta cruce!

— I-aș aduce cu drag suflet, dar, mai mare rușinea, că-s goli!

— Adă-i, adă-i, că Domnului îi sânt dragi și-așa!

Mama, ascunzându-și fața de rușine, scoate mărunțișul gol de după sobă și-l îndeamnă spre preot, care-i binecuvintează și le dă crucea s'o sărute.

»Vai să ne ierți, taică părinte, că ne-ai găsit întrașa stare!

— Dumnezeu să vă dăruiască cu sănătate și noroc, fata mea! Asta nu-i de rușine, e de laudă! Trebuie să știi că voi sânteți cei mai bogați

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

— **Politica monetară bancară și bursiară a României dela 1867—1905**, de U. Traian Mihaiu, teză de doctorat scrisă nemțeste. Această carte e primul capitol al unei lucrări, tot cu acest nume ce va apărea la primăvară, în Lipsca tot în limba nemțască, în 2 tom. E o lucrare unică în felulei la noi.

— **Puterea credinței și puterea ei magică**. (Argumente pentru posibilitatea acțiunilor așa numite miraculoase, tratate din punct de vedere științific, filosofic și etic-moral. Principiul metafizic în univers. Omul o ființă transcendențială) de *Isidor Ieșanu*. Brașov 1905. Prețul 5 coroane.

— **Cărți pentru copii**. Au apărut în editura librării Ciurcu din Brașov povestiri cu chipuri pentru copii:

Rozioara din spini, Rozeta roșie și Roza alba cu câte 32 fil; *Cenușotca, Prințul Ariciu și Prințesa Broască și Imblăciul din cer*, cu câte 08 fil; *A fost odată* 20 fil. — toate povestite de E. P. — Un început nou, bine isbit.

— **Sămănătorul**. Anul IV. Nr. 50. 11 Dec. 1905. Cuprinsul: N. Iorga — Impotriva clevetitorilor (II); X. — Cugetări; I. M. Marienescu — Prigonitul, Văslind (poezii); Maria Cioban — Doina; Virgil Cataivan — Aliman Voinicul (poveste); Cronică — N. Iorga: Despre scrierile d-lor Petra-Petrescu, Em. I. Grant, O. Tafrali, A. T. Dumitrescu, Lascar Veniamin. C. I. Brătianu, Pompiliu Eliade, I. Sârbu, despre revistele și ziarele »Luceafărul«, »Arhivul«, »Răvașul«, »Tribuna Dobrogei«, »Școala« »Dreptatea«, »Gazeta studenților«, despre premiul Nobel și conferințele »Societății femeilor române«.

Tragem de nou luarea aminte a tuturor asupra articlilor d-lui Iorga, vor afla aici lămuriri și mărturisiri de preț asupra curentului, pe cari atâția îl clevetesc — în deșert.

— **Făt-Frumos**. Anul II. Nr. 7. 1 Decembrie. Apare de două ori pe lună. Cuprinsul: A. C. Cuza — Naționalitatea în artă, Concluzii (urmare); I. Boteni — Hora; R. — Fabulă; Cronică de E. Credințe de Iosif: Pâinea Păcatului de G. Orleanu; Ursu Broina de E. Dăianu. Revistele Nirvana, Curentul Nou.

Tare am dori, ca articlul d-lui Cuza să se cuprindă și în volum, principiile d-sale foarte limpezi și doveditoare ar aduce la gânduri bune pe mulți din cei ce acum se înhăitează la ceata celor ce mult aruncă cu pietrii în cel mai sănătos și mai românesc curent. Asupra cărții d-lui Dr. E. Dăianu: »Ursu Broina« cetim la cronica revistei următoarele: »Părintele protopop E. Dăianu ne dă o cârtică asupra lui Ursu Broina, fost zugrav și preot în Stobor; povestirea, mai înainte de a fi scrisă, a fost vorbită într'o adunare. Istorisirea încheagă limpede amintirile păstrate despre acel smerit luptător al credinței noastre«. Recomandă apoi felul de a lucra în popor prin astfel de scrieri și celor din România.

— **Amicul tinerimii**. Revistă pentru educația tinerimii. Târgu-Jiu. Director; I. Moisil Anul III. Nr. 10. Recomandăm această revistă cercurilor noastre didactice, pentru că să vadă chipul cuminte cum muncesc unii de dincolo pentru îndreptarea bună și morală a tinerimii studioase.

din tot satul! Nici-o casă nu-i îmbelșugată cu atâta viață și sănătate ca a voastră! Dar să iai sama, căci cu rușinea ta pare-mi-se că numai zece feciori au luat binecuvântarea!... la vezi și pe al unsprezecelea!

— O fi mai rămas vre-unul pitit pe cine știe unde, părințele mai știu și eu?

Femeia, greoaie, abia purtându-și rodul din belșug al pântecelui, începu să caute pe după sobă, mai răvăși pe cei de după vatră, uitându-se la fiecare, dar nu-și putea da sama care lipsește.

În vremea aceasta, sare un golaș de lângă foc și dă goană de ridică fața de masă, care se lăsa până la pământ. Arătând cu degetul, strigă vesel:

»Io-te-o, mamă?»

Ascunsă sub masă, o fetiță durdulie se trudia încă să îmbrăce o cămeșă! Când se văzu descoperită, rămase nemișcată, privind cu grijă, când la mama, când la »moș popa«. Uitase să mai întindă cămeșuța mică, care, prea mică, și îmbrăcată cu dinaintea la spate, n'o încăpea cu nici-un chip.

Mititelul, care o descoperise, o apucă de mână și-o îndeamnă să meargă să sărute »sfânta cruce«, dar ea se întărită la plâns, zvârcolindu-se în mâinile dușmanului.

Pricepea că răvnește la cămeșuța ei...

Răzând, preotul se sculă și s'apropie de masă. Ii spuse vorbe blânde, o binecuvântă și apoi ieși din casa îmbelșugată de copii, petrecut de gospodină și de țipetul fetiței care se zvârcolise, luptându-se acum cu întreaga droaie de golași, cari dădură năvală să ia cămeșuța.

Din vol. »Traiul nostru«

Ioan Ciocărlan.

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.
 „¹/₂” 1 „ 60 „
 „¹/₄” — „ 90 „

IN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.
 „¹/₂” 3 „

Numeri singuratici se vând
 în Cluj cu 5 fileri, în alte
 locuri cu 6 fileri.

Răvașul

INSERTIUNILE
 se plătesc după mări-
 mea locului ce ocupă;
 fiecare cm. □ costă o-
 dată 10 fil., de 2 ori
 8 fil., de 3 și mai multe
 ori 6 fileri.

ADRESA:

„RĂVAȘUL”
 CLUJ, — KOLOZSVÁR
 6. JÓKAI-UTCA 6.

Editor și redactor resp.: PETRU P. BARIȚIU

Apare în fiecare Sâmbătă

Intemeietorul foi: Dr. E. DĂIANU

Ordinea alfabetică a articolelor publicați în 1905.

Primarticoli.

Abonați »Răvașul«. Nr. 51.
 Acasă. Nr. 7.
 Biserica nouă în Cluj. Nr. 18.
 Biserica și școala. Nr. 12.
 Cărturarii și cărțile. Nr. 29, 30.
 Cătră abonații noștri. Nr. 28.
 Căutați urmele trecutului vostru! de
 N. Iorga. Nr. 21.
 »Clopote amuțite«. Nr. 6.
 Christos a înviat! Nr. 17.
 Credință și credit. Nr. 45—46.
 Cuvinte părințești. Nr. 19, 23.
 (Enciclica Papei Piu despre catechisare)
 Dascălul poporului. Nr. 16.
 (Ioan P. Reteganul)
 După doi ani. Nr. 13. (Din viața »Ră-
 vașului«)
 Eminescu. Nr. 31.
 În fața »conferinții« din Sibiu. Nr. 1.
 (extraordinar)
 Ioan Pop Reteganul. Nr. 15.
 Isus Christos și viața, de Dr. Ottocar
 Prohászka, trad. Dr. E. Dăianu. Nr.
 48, 20.
 La noua situație a »Răvașului«. Dr.
 E. Dăianu. Nr. 49.
 Legătura sufletească. Nr. 10.
 Limba poporului. Nr. 9.
 Metropolitul și misiunile. Nr. 11.
 Munca și crucea. George Șuta. Nr. 34.
 Nădejdea. Nr. 14.
 Pacea Clujului. de Dr. E. Dăianu. Nr. 47
 Pietrile vorbesc. Nr. 24—25.
 (Raport despre sfințirea rezidenței episcopicești din O-
 radea-mare)
 Poetul nostru. (O. Goga) Nr. 42.
 Procesul »Răvașului«. Nr. 44.
 Să ne păzim firea. I. Nr. 3, 4.
 Sărbările din Sibiu. Nr. 33.
 Sărbările culturale dela Sibiu. Nr. 35—43
 Situația politică. Nr. 5.
 »Și cuvântul trup s'a făcut«. Nr. 1.

Ștefan Havași Oășanu. Nr. 57.
 Timoteiu Cipariu. Nr. 26.
 (Aniversarea de o sută de ani dela nașterea lui)
 »Todor Todorescu«. Nr. 8.
 Tinta »Asociațiunii«. Nr. 20.
 Un resunet dela sate. Si—Go. Nr. 32.
 Vestirea cuvântului dumnezeiesc. Nr.
 22, 40.
 Academia română. Nr. 14.
 Adunarea dela Feleac. Nr. 23.
 Ajutorul de stat. Nr. 5.
 Alegerea dela Cehul Silvaniei. Nr. 8.
 Audiența lui Kossuth Ferencz. Nr. 8.
 Autonomia Românilor gr.-cat. Nr. 16.
 Ce face patima. (O. Densușanu și O. Goga). Nr. 48.
 »Clopote amuțite«. Nr. 4.
 »Considerațiuni asupra importanței politice naționale«,
 de Dr. Cassiu Maniu. Nr. 42.
 D-I N. Iorga dspre desp. Cluj al »Asociațiunii«. Nr. 24—25.
 D-I N. Iorga. Nr. 33, 43.
 D-I P. Cosma. Nr. 41.
 Două espoșiții. Nr. 29.
 Esposiția »Asociațiunii«. Nr. 20, 22.
 »Ex uno omnes« (în chestia »Economului«.) Nr. 47.
 »Evangeliile corese«. Nr. 41.
 Foaia lui Bánffy. Nr. 31.
 »Foaia școlastică« (despre A. P. Bota.) Nr. 51.
 Ideea unui congres. (bis. rom. gr.-cat.) Nr. 13.
 Ideile politice ale lui Eminescu. Nr. 31.
 Ioan V. Russu. Nr. 19.
 Lucus a non lucendo. (naționalism și confesionalism.) 44.
 Lumina și umbra. (despre unele ziare populare.) Nr. 44.
 Maramureșul. Nr. 19.
 Mănăstirea dela »Izvor«. Nr. 23.
 Memorandul Sașilor. Nr. 43, 50.
 Misiunile din Cugir și Oraștie. Nr. 20.
 Misiunile populare. Nr. 9, 16, 30, 33.
 Noua direcțiune al »Economului«. Nr. 49.
 Numărul școalelor române din Macedonia. Nr. 27.
 O disharmonie. (»Făt-frumos« și »Tribuna Dobrogei«
 despre Goga.) Nr. 49.
 O dorință a kossuthiștilor. Nr. 7.
 »Originea Românilor« de Dr. I. Lupăș. Nr. 42.
 Orizonturi largi. (Dr. Lurtz și »activitatea«.)
 O sentință. Nr. 26.
 Papa Pius al X-lea (despre catechisare.) Nr. 18.
 Papa și Țarul. Nr. 5.
 Pe tema ierarhiei. Nr. 6.
 Predica în bisericile noastre. Nr. 1.
 Proiectul lui Berzeviczy. Nr. 11.

»Revoluția Românilor«. Nr. 51.
 Românii la alegeri. Nr. 5.
 Românii și Sașii. Nr. 5.
 »Sămănătorul«. Nr. 30.
 Socialiștii din Ungaria lucră. Nr. 10.
 »Societatea economilor«. Nr. 14.
 Societatea »Reteganul«. Nr. 29.
 Stările politice. Nr. 28.
 »Tizántul«. (despre Români.) Nr. 37—38.
 Tolstoi împotriva socialiștilor. Nr. 18.
 Tribuna din Arad. Nr. 47.
 Un cuvânt de însemnat. (Iorga despre stilul românesc
 în biserici.) Nr. 28.
 Unitatea ortografiei. Nr. 17.
 Un oraș foarte »patriotic«. (Baia marc.) Nr. 24—25.

Articoli secundari.

Adunarea generală a parohiei gr.-cat. din Cluj.
 Nr. 15.
 Adunarea învățătorilor noștri. Nr. 47.
 Asociațiunea la Feleac. Nr. 20.
 Biserica din Feleac. Nr. 20.
 Cărți pentru popor. Nr. 18.
 Cătră frații tineri. *Un tiner.* Nr. 28.
 Cetiți și învățați Nr. 21.
 Crișma și vinarsul. Trad. *Simion Gocan.* Nr. 19.
 Cultivați pomii! *V. Ranta Buticescu.* Nr. 22.
 Cum se face crucea. Nr. 31.
 Cuvinte părințești. Nr. 21—22.
 Dela Blaj. (Adun. învățătorilor.) Nr. 45—46.
 De lângă mormântul lui Cipariu. Nr. 27.
 Dela Feleac. Nr. 21.
 Dela frați la frați. Nr. 32—34.
 Despre discuții de N. Iorga 25.
 »Economul«. Nr. 14.
 Episcopi literați. (*Dr. O. Prohászka.*) Nr. 45—46.
 Episcopul Radu, în părțile sătmărene. *G. Șuta.* 40.
 Feciorii episcopului din Feleac. Nr. 17.
 Glas din popor. Nr. 10.
 Încheierea sărbărilor dela Sibiu. Nr. 35—36.
 Intruparea cuvântului. *Dr. I. Florian.* 52.
 Intre pocăiți. *Vasiliu Dumitraș.* Nr. 49—50.
 Întru mărirea lui Dumnezeu. Nr. 30.
 Isus Christos și viața, de Dr. O. Prohászka. trad.
Dr. Elie Dăianu. Nr. 49.
 La începutul anului. Nr. 2.
 La seceriș. Nr. 33.
 Maramureșul. Nr. 2.
 Metropolitul și misiunile. II. Nr. 12.
 Misiunile din Gilău. Nr. 14.

Foița „Răvașului.”

Prosa.

Artemie Anderco. Dr. E. Dăianu. Nr. 6, 7, 8, 9,
 10, 11, 12, 12,
 »Castelul din Carpați Nr. 13, 14.
 Clujul și Câmpia, din »Note de drum« alui Gh. C.
 Ionescu Nr. 50.
 Crucea. Nr. 27.
 Cununa de grâu. Chinu. Nr. 30.
 De ce-i O. Goga »poetul nostru.« S. C. Dan Nr. 48. 52.
 Dela băile din Sovata. Ioan Pribeagu. Nr. 30—31.
 Deosebirea bureților de plante. Dr. A. Chețianu. 15.
 De sărbători de I. Ciocârlan. Nr. 52.
 Dialectul Muntenilor și Pădurenilor. Dr. E. D. Nr. 1
 Din trecut. (din vol. »Intre Prut și Someș« de Aug.
 Paul) N. 17.
 Din trecut. Amadeus Nr. 3.
 Domnișoara, Shiță de I. Agărbiceanu. Nr. 23, 24, 25,
 Ep. Mihail Pavel. Discurs Dr. Const. Pavel. Nr. 26.
 Impresii dela sate. (din scrieriile lui Artemie An-
 derco) Trad. Dr. E. Dăianu. Nr. 19.
 Iorga despre Goga. Nr. 45—46.
 La Bocicoiul și Borșa (din scr. lui Art. And. Nr. 25—25.
 La istoricul școalelor din Blaj. E. dr. I. Rațiu. Nr. 1.
 »La nașterea ta Christoase«, schiță de Ar. Nr. 1.
 La »păcura« din Iod. (din scrierile lui Artemie
 Anderco) Trad. Dr. E. D. Nr. 18.
 Niște obiceiuri, de pe la noi. Amadeus. Nr. 1.
 Români din Maramurăș — din »Note de drum«
 de Gh. C. Ionescu. Nr. 52.
 Sărbătorile noastre, de O. P. Nr. 29.
 (din »Gazeta Transilvani«)
 Scrisoare din Beiuș Stans. Nr. 42.

Tit Chitul, discurs de Dr. G. Tripon. Nr. 43.
 Tot din trecut. Amadeus. Nr. 4.
 Ursu Broina, povestire de Dr. E. Dăianu. Nr. 33,
 34, 39, 40.

Poesii.

Din vremuri, Emil A. Chiffa. Nr. 23.
 Dlui Ștefan Havași Oășanu, Iuliu Comșa. Nr. 30.
 Dorul meu, Iuliu Domșa. Nr. 15.
 Ghicituri populare. Nr. 45—46, 48, 51.
 Letiții, (dedicație de Chimuț și Lucia.) Nr. 19.
 La mormântul badei I. Radu, I. Domșa. Nr. 29.
 L'niște, Nic. Marcu. Nr. 4.
 Orcanul, Voicu Nitescu. Nr. 7.
 Răsunare, Emil A. Chiffa. Nr. 35.
 Răvașul, A. Măndru. Nr. 27.
 Strigături, Amadens. Nr. 3.
 Un răsunet, (lui Goga) de S. Nr. 45—46.

Chipuri.

1. Artemie Anderco. Nr. 8.
 2. Artemie Anderco cu un prietin în Turin. Nr. 9.
 3. Biserica istorică din Feleac, Nr. 20.
 4. Biserica din Jucul-de-jos. Nr. 37—48.
 5. Casa băncii rom. »Economul« din Cluj. Nr. 14
 6. Casa nașterii lui G. Barițiu. Nr. 35—36.
 7. Casa națională. Nr. 42,
 8. Casa vicarială și biserica română gr.-cat. din
 Sighetul Maramureșului. Nr. 10.
 9. Catedrala din Sibiu. Nr. 51.
 10. Ciupercă. Nr. 15, 16.
 11. Dela izvoarele Târnavei mici. Nr. 33.
 12. Dl Iosif Vulcan. Nr. 41.
 13. Din »Moș Ciocârlan.« Nr. 47.— Primarul și ciob.
 14. »Vinătorul« Nr. 49,—15. Tincuța și Florica.

16. Dna Veturia Tritean n. Murășan. (dela serata
 etnografică din Sibiu) Nr. 40.
 17. Dr. Ottocar Prohászka. Nr. 45—46.
 18. Evangelia bisericii din Feleac. Nr. 21.
 19. Fereastra dela altar a bisericii din Feleac.
 20. Începutul Evangheliei dela Ioan. Nr. 23, 29.
 21. Iconostasul bisericii din Feleac. Nr. 20.
 22. Ingerii vestesc păst. vestea cea minun. Nr. 1.
 23. Interiorul salei de teatru: Galeria. Nr. 41.
 24. Intrarea în »Casa națională.« Nr. 43.
 25. † Ioan Pop Reteganul. Nr. 16.
 26. † Ioan V. Russu. Nr. 19.
 27. Jules Verne Nr. 5.
 28. »Lacul ursului« la băile din Sovata. Nr. 30.
 29. N. Iorga. Nr. 6.
 30—31. Porturi din Bănat și Bran. Nr. 45—46.
 32. Porturi din jurul Hațegului. Nr. 45—46.
 33. Porturi din Ocna-Sibiului. Nr. 45—46.
 34. Port românesc din părțile Năsăudului. Nr. 48.
 35. Prof. A. Kneisel. Nr. 9.
 36. O fereastră a bis. din Feleac. Nr. 20.
 37. O pagină din Ev. bisericii din Feleac. Nr. 22.
 38. O scenă din »Castelul din Carpați«. de J.V. Nr. 13.
 39. Scena salei de teatru din »Casa naț.« Nr. 41.
 40. Sfințirea apei la Bobotează în Cluj. Nr. 12.
 41. Sfințirea palatului episcopesc român din
 Oradea-Mare. Nr. 24—25.
 42. Ștefan Havași Oășanu. Nr. 26—27.
 43. Timoteiu Cipariu. Nr. 26.
 44. Ușa de căpetenie a bisericii din Feleac. Nr. 20.
 46. Ușa principală a bis. istorice din Feleac. Nr. 28.
 47. Vederi din Cluj. Nr. 11.
 48. Vederi dela Sovata. Nr. 31.
 49. Vicariul Maramureșului, Tit Bud. Nr. 17.

Momente politice dela Sibiu. Nr. 35—36.
 Noue lupte în jurul »Economului«. Nr. 39.
 Obiectele trimise la Expoziția din Sibiu de către desp. Cluj. Nr. 32.
 Olimpiada dela Sibiu. Nr. 34.
 O veche însemnare cu privire la Metropolia ardeleană, de N. Iorga. Nr. 37—38.
 Răvașul nostru. de Dr. Constantin Pavel. Nr. 17.
 Regele pentru limba poporului. Nr. 18.
 Salutul d-lui Mocsonyi. Nr. 37—38.
 Sărbările dela Sibiu. IV. Nr. 44.
 Societatea »Reteganul«. Nr. 22.
 Școala populară. Nr. 13.
 Teatru românesc. Dr. Aurel Iuga. Nr. 32.
 Visul unui dascăl din Maramureș. Petru Bilțiu Dancuș, dascăl românesc. Nr. 17.
 Vlădiciei Feleacului. Dr. E. Dăianu. Nr. 23.

Răvașul Clujului.

Adunarea gen. a »Economului«. Nr. 11, 48.
 Adunarea generală extraordinară a »Economului«. Nr. 41.
 Adunarea generală a fondului școlii de fete. Nr. 24—25.
 Adunarea generală parochială. Nr. 14.
 Beneficiații mesei studenților. Nr. 40.
 Comitetul despărțământului Cluj al »Asociațiunii«. Nr. 15.
 Concertul Kneisel-Stefanescu. Nr. 10.
 Cununia D-lui Dr. Vajda. Nr. 24—25.
 Dela Crăciun. Nr. 4.
 Despre adunarea »Economului«. Nr. 12.
 Despărțământul Cluj și Expoziția din Sibiu, și biblioteca acestui despărțământ. Nr. 44.
 Documente. La chestiunea »Economului«. Nr. 43.
 Înălțarea Domnului. Nr. 23.
 Iosif Onciu—»Az Ör«. Nr. 41.
 »Memoriu« asupra »Economului«. Nr. 45—46.
 Pomul de Crăciun al copiilor săraci. Nr. 2.
 Promovarea »sub auspiciis«. (Dr. Pordea.) Nr. 11.
 Profesorul Kneisel. Nr. 9.
 Sara de cunoștință a tinerimei universitare. Nr. 40.
 Sărbătorirea D-lui Havași. Nr. 28.
 Serata Reuniunii femeilor »S. Maria«. Nr. 9, 10.
 Sfintele sărbători. Nr. 18.
 Sinodul protopopesc de primăvară. Nr. 14.

Scrisori.

»Astra« în țara Oașului. Nr. 34. Bucium. Nr. 37—38.
 Clopotul Unirei, Aghireș. Nr. 9. Concert pe-și trecere. Nr. 3. Demonstrația din Oradea-Mare. Nr. 12. Din Bihor. Nr. 28. Din dieceza Orăzii. Nr. 48. Din Maramureș Borșa. Nr. 50. Din părțile Săt marului. Nr. 27. Din Țara Oașului. Nr. 33. Din Dumitra. Nr. 21. Fărcașa. Nr. 20. Feneșul sășesc. Nr. 11. Impresii dela Cojocna. Nr. 3. Misiunile în țara Hațegului. Nr. 17. Misiunile populare din Bucova, de Ulpiu Traian. Nr. 16. Misiunile populare în Tic. de Emil D. Măcelariu. Nr. 20. Nușfalău. Nr. 2. Răvaș dela Blaj. Nr. 7. Sanislău. Nr. 18. Sâncel. Nr. 13. Sărbă-ri frumoase în Ciurila, Laurențiu Marcu. Nr. 15. Sătmăr. Nr. 24—25. Teatru în Bucium. Nr. 3. Viena Nr. 48. Viena Iob. Nr. 45—46.

Cărți nouă și reviste.

Bătrâni. Emil Gârleanu-Emilgar. Nr. 51. Bureții comuni, de Dr. Ambrosiu Chețianu. 8. Efecte publice de I. Lăpădatu. nr. 28. Etimologisches Wörterbuch der rumänischen Sprache, de Dr. Sextil Pușcariu. n. 47. »Feriți-vă de otrava sufletească a învățăturilor rele,» de V. Onițiu. nr. 12. Calendarul »Unirii«. nr. 49. Căzanie populară. nr. 3. »Cântece pentru usul societăților corale,» de Aurel Popovici nr. 12. Coșbuc György de Szabo Emil, nr. 3. Credința mea, de Teodor Câmpian. nr. 19. Dobrogea și drepturile politice ale locuitorilor ei de I. N. Roman. nr. 32. Făt-frumos. nr. 27, 40. Intre Someș și Prut, de Aug. Pavel. nr. 16. Iunimea literară. nr. 42. »Lucafărul«. nr. 32, 35—36. M. Eminescu, Scrieri politice și literare. nr. 30. Nou album de cusături, de Minerva Cosma. nr. 30. »Răsboiul ruso-iaponez«, de Lucacian Iolcaș. nr. 32. Revista noastră. nr. 35—36. Poesiile de Octavian Goga nr. 44. Sămănătorul, 39, 44, 45—46, 49—50, 51—52. Timoteiu Cipariu, de Dr. I. Rațiu. nr. 33. Tribuna Dobrogei. nr. 44. Vasile Cârlova de Dr. I. Rațiu. nr. 22.

Cei mai distinși chemicieni și autoritățile medicale declară

Apa de păr Käthe

ca singurul și cel mai sigur mijloc pentru câștigarea unui păr a unei bărbii și sprâncene mari și stufoase. Într-un timp de tot scurt un efect surprinzător.

8—10

Prețul unei sticle și a unui borcanel Coroane 2—, 3—. Sticla de probă C. 1*40. Se trimite pe lângă rambursă numai dela doamna Käthe Menzel, Viena, XVIII., Schulgasse 3. I. St. Thüt

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Vânzare în mare și în mic.

Domnii doritori ca să se îmbrace modern, elegant și bine, să ceară dela croitorii lor numai colecția o o o o o o de mostre a lui o o o o o o

Ioan Stikarovszky

2—2

BUDAPESTA

Strada Báthory No. 6 și strada Honvéd No 6, (aproape de parlament.)

Casă exportatoare pentru deposit de stofe și de mărfuri aparținătoare la croitorie. Deposit stabil de fabrică. Liferare în mare pentru funcționarii de stat, pentru oficanții orașenești și comunali, pentru pompieri și alte societăți. Cel mai efitn loc unde se pot procura

Resturi de stofe

pentru îmbrăcăminte în ori ce fel de mărime pentru pardisiu, havelock, palton de iarnă, căp-tușeală, vestă, nădragi etc.

Despre cele înșirate nu se dă mostre.

La comande e destul să se trimită măsură, farbă și prețul stofei.

Stofele necorespunzătoare vor fi schimbate în bani sau se trimit înapoi.

Croitorii și neguțătorii capătă colecția de

mostre gratis.

„THE STANDARD“

— fondată în anul 1825. —

Efectuește asigurări pe viață pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incaso anual	Avere proprie
Cor.: 34,600.000	Cor.: 274,000.000
Dividende solvite	Despăgubiri de viață
Cor.: 170,000.000	Cor.: 570,000.000

Agentura generală pentru Transilvania:
Cluj. Strada Ferencz-József Nr. 17.

Filiala pentru Ungaria:
Budapesta, Strada Kossuth-Lajos nr. 4 în Palatul Standard. (Casa proprie).

Centrala generală:

Edinburg. (Anglia).

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta. Nu e mijloc secret.

Vindecă și înviorează pe lângă garanțe.

Deosebită atențiune e a se da împrejurării, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 de ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, țiuturi de ureche, bătaie de inimă, sgârciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu multă mire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimit banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta« de oare-ce »Ciasul-Volta« atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apręiat și cercetat. Deja efitnitatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țară și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta,
 V., strada Vadász 42 G. colțul
 strada Kálmán.

2—52

Weisz & Comp.

Atelier și magazin de haine pentru bărbați și copii.
Cluj, Strada Deák Ferencz nr. 9.

Reintorcându-mă din călătoriile pentru cumpărările de toamnă, imi iau îndrăsneala de a a-trage luarea aminte a p. t. public și părinți asupra prăvălii și magazinului nostru bogat, provăzută cu haine de bărbați și de copii, fiind în stare de a efectui și cele mai delicate comande.

Mare magazin de țesături engleze și scoțiene. Magazin mare de haine gata din pregătire proprie, de blănării și de bunde de oraș și de călătorie, paltoane sport și daneze de piele și alte mărfuri aparținătoare acestui ram.

O singură târguială de probă poate încredința pe ori-cine despre aceea, că firma noastră e cel mai bun și mai ieftin isvor de cumpărare

Cu stimă cere părtinirea prețioasă a p. t. public
 (82) 7—20

Weisz & Comp.

Institutul indigen de asigurare

Fondat la 1868 „Transsylvania“ Fondat la 1868

se recomandă pentru încheierea de Asigurări de foc și asupra vieții, de rente, zestre, pe cheltuelile înmormântării etc. în toate combinațiile și cu tarifele cele mai ieftine.

Valori asigurate: Despăgubiri prestate:
105 milioane cor. 7 milioane coroane.

Sfaturi în toate afacerile de asigurare se dau fără nici o cheltuială.

Acuisitori buni se caută în condițiuni favorabile.
Agentura generală în Cluj, Emketer 16.

Tipografia

»CARMEN«

PETRU P. BARIȚIU

..... CLUJ

Ferencz József-út 58 sz.

Primește tot felul de lucrări, ce cad în bransa acestei măestrii, executându-le cât se poate de cu gust, în stilul cel mai modern și cu prețuri moderate.

Comande se primesc și la Librăria D-lui Erich Fabritius din Cluj (Piața Regelui Matia nr. 32.)

Ca prima tipografie românească în acest comitat, se roagă de binevoitorul sprijin al celorlalte institute românești, precum și al privaților.

„LUCEAFĂRUL“

Revistă pentru literatură și artă.

Anul IV.

Apare de 2 ori pe lună în Budapesta.

ABONAMENT:

Ediția simplă: Un an 12 coroane. În România și străinătate 16 cor. 6 luni 6 cor. În str. 8 cor. Pentru preoți săraci, învățători și studenți: Un an 7 cor, în străinătate 12 cor.

Ediția de lux: Un an 20 cor. În România 25 c. 6 luni 10 cor., în străinătate 12 cor. 50 bani.

La administrația „Răvașului“ se află:

Cartea Durerii, de E. Bougaud. Prețul broșurată 1*50.

Ierarchia Românilor, de Dr. A. Bunea. Prețul 3 cor. plus 10 fil. porto.